

Rapport

Veiligheidsanalyse Dijk & Waard

Colofon

Uitgave

I&O Research
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/240

Datum

Oktober 2022

Opdrachtgever

Gemeente Dijk en Waard

Auteurs

Suzanne Brookman
Sarah Bruijn
Frank ten Doeschot
Gwendolyn van Straaten

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

A	Inleiding	4
A1.	Aanleiding	4
A2.	Doelstelling	4
A3.	Afbakening van het onderzoek	4
A4.	Uitvoering van het onderzoek	5
A5.	Leeswijzer	6
1	Veilige woon- en leefomgeving	9
	Thema 1.1: Sociale kwaliteit	10
	Thema 1.2: Fysieke kwaliteit	21
	Thema 1.3: Objectieve veiligheid	25
	Thema 1.4: Subjectieve veiligheid	31
	Resultaten consultatie bewoners Dijk en Waard	33
2	Bedrijvigheid en veiligheid	37
	Thema 2.1: Veilig winkelgebied	38
	Thema 2.2: Veilige bedrijventerreinen	39
	Thema 2.3: Veilig uitgaan	41
	Thema 2.4: Veilige evenementen	42
	Thema 2.5: Veilig toerisme	42
3	Jeugd en veiligheid	44
	Thema 3.1: Jeugdoverlast en -problematiek	45
	Thema 3.2: Jeugd, alcohol en drugs	47
	Thema 3.3: Veilig in en om de school en thuis	50
4	Fysieke veiligheid	51
	Thema 4.1: Verkeersveiligheid	51
	Thema 4.2: Brandveiligheid	54
	Thema 4.3: Rampenbestrijding en crisisbeheersing	55
5	Digitale veiligheid	56
	Thema 5.1: Cybercrime	56
6	Integriteit en veiligheid	59
	Thema 6.1: Polarisatie en radicalisering	60
	Thema 6.2: Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit	63
	Thema 6.3: Veilige publieke taak	67
	Thema 6.4: Informatieveiligheid	70
	Thema 6.5: Ambtelijke en bestuurlijk integriteit	70
	Bijlage 1 Toelichting resultaten Veiligheidsmonitor	71
	Bijlage 2 Totaaloverzicht beleving leefbaarheid en veiligheid naar gebied	74
	Bijlage 3 Bewonersconsultatie vragenlijst	75
	Bijlage 4 Responsoverzicht bewonersconsultatie	78

A Inleiding

A1. Aanleiding

De gemeente Dijk en Waard heeft wettelijke verplichtingen op het gebied van veiligheid. Daarnaast heeft de gemeente met veel verschillende veiligheidsvraagstukken te maken. Een effectieve inzet op het veiligheidsdomein vereist keuzes (prioriteiten, instrumenten en samenwerking). Deze keuzes verankert de gemeente in een Integraal Veiligheidsplan (IVP). Hiermee geeft de gemeente invulling aan haar regierol op het veiligheidsterrein.

In het licht van de fusie per 1 januari 2022 is de gemeente Dijk en Waard voornemens een nieuw IVP op te stellen voor de komende 4 jaar. Om in te spelen op de samenvoeging van de oude gemeenten Heerhugowaard en Langedijk, en om onderbouwde keuzes te kunnen maken in het IVP heeft Dijk en Waard een veiligheidsanalyse laten uitvoeren. De analyse vormt mede de basis voor selectie van prioriteiten en overige strategische thema's in het nieuwe IVP 2023-2026 van de gemeente Dijk en Waard.

A2. Doelstelling

Het doel van deze analyse is om de objectieve en subjectieve veiligheid in kaart te brengen. Met het oog op de samenvoeging van de oude gemeenten Heerhugowaard en Langedijk is het tevens van belang om de overeenkomsten en verschillen tussen deze twee oude gemeenten uit te lichten. Wat is de gemene deler in het veiligheidsdomein?

A3. Afbakening van het onderzoek

Bij de opzet van de veiligheidsanalyse maken we gebruik van de VNG-methode Kernbeleid Veiligheid.¹ Deze veiligheidsanalyse richt zich op onderdeel 1 (veiligheidsbeeld) en onderdeel 4 (resultaten consultaties bewoners en ondernemers). De gemeente zal zelf de verdieping uitvoeren en de relatie leggen naar de lopende aanpak en regionaal/landelijk beleid. Voor onderdeel 1 maken we gebruik van bestaande databronnen, zoals de Veiligheidsmonitor, Waarstaatjegemeente en data van de politie en de gemeente Dijk en Waard. Onderdeel 4 hebben we opgehaald middels een enquête onder inwoners van Dijk en Waard.

In Kernbeleid Veiligheid is integrale veiligheid gedefinieerd aan de hand van 5 veiligheidsvelden:

- 1 Veilige woon- en leefomgeving;
- 2 Bedrijvigheid en veiligheid;
- 3 Jeugd en veiligheid;
- 4 Fysieke veiligheid;
- 5 Integriteit en veiligheid.

¹ De VNG-methode bestaat uit vijf analyseonderdelen: de kenmerken van het veiligheidsbeeld op basis van beschikbare cijfers, in dit geval politiecijfers, resultaten van de veiligheidsmonitor (1); de hoofddlijnen en aandachtspunten in het veiligheids- en risicobeeld (2), accenten en aandacht in de 'lopende' aanpak (3), resultaten van consultaties van bewoners en ondernemers over veiligheid en veiligheidsbeleving (4) en mogelijke prioriteiten voor het nieuw IVP op basis van onderdeel een tot en met vier (5).

In deze veiligheidsanalyse is daar een 6de veiligheidsveld aan toegevoegd: digitale veiligheid. Dit veiligheidsveld is toegevoegd naar aanleiding van het Focusblad Digitale Veiligheid van de VNG. Belangrijke veiligheidsvraagstukken die nog niet of niet volledig zijn opgenomen in het Kernbeleid Veiligheid werkt de VNG uit in een zogenaamd focusblad. Bij de volgende herijking van het Kernbeleid Veiligheid worden de belangrijkste aspecten uit dit focusblad overgenomen.

Het geografische niveau van de veiligheidsanalyse is het niveau van de gemeente Dijk en Waard, met uitsplitsing naar de oude gemeenten Heerhugowaard en Langedijk. Deze uitkomsten plaatsen we, wanneer mogelijk, in het perspectief van regionale cijfers (wanneer beschikbaar: politiedistrict en/of veiligheidsregio) en landelijke cijfers. Indien mogelijk wordt in de cijfers steeds 5 à 6 jaar teruggekeken om zicht te krijgen op trends.

Trendanalyse Veiligheidsmonitor

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor is grondig herzien, daarnaast is het onderzoek alleen als internetenquête uitgevoerd, zijn er geen papieren vragenlijsten meer gebruikt en is er niet meer nagebeld op de non-respons. Hierdoor zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2021 (Vm21) niet meer 1-op-1 vergelijkbaar met eerdere edities. Om toch trends en ontwikkelingen in beeld te kunnen brengen, is een voorziening getroffen waarmee – door middel van omrekenfactoren – voor een aantal belangrijke indicatoren toch vergelijkingen met eerdere jaren kunnen worden gemaakt. De trendanalyse van de Veiligheidsmonitor Dijk en Waard is hierop gebaseerd.

A4. Uitvoering van het onderzoek

Deze veiligheidsanalyse is uitgevoerd in de periode januari tot augustus 2022 en bestaat uit de volgende onderdelen:

Deskresearch

Het onderzoek is gestart met een deskresearch om een goed en zo compleet mogelijk beeld te schetsen van beschikbare indicatoren vanuit landelijke, regionale en lokale bronnen die relevant zijn voor deze veiligheidsanalyse. Op basis hiervan is de definitieve indicatorenlijst opgesteld.

Analyse beschikbare data

De indicatoren zijn verzameld door de gemeente en door I&O Research. Deze data zijn bewerkt en geanalyseerd zodat deze in het rapport konden worden opgenomen. De veiligheidsvelden zijn beschreven aan de hand van de volgende gegevens:

- a. informatie vanuit de Veiligheidsmonitor 2021;
- b. informatie vanuit openbare politiedata; ²
- c. informatie van gemeentelijke data;
- d. openbare data uit andere bronnen (GGD, Halt, Zicht op ondermijning.nl, Waarstaatjegemeente);
- e. informatie vanuit woningcorporaties;
- f. resultaten van bewonersconsultatie over veiligheid.

² De jaarcijfers zijn geraadpleegd op 8 februari 2022, de halfjaarcijfers op 26 augustus 2022.

Bewonersconsultatie

Inwoners van Dijk en Waard zijn uitgenodigd om hun mening te geven over veiligheid. Hiertoe is een korte online vragenlijst opgesteld over wat inwoners belangrijke veiligheidsonderwerpen vinden en wat voor ideeën ze zelf hebben om de veiligheid te verbeteren. De vragenlijst kon worden ingevuld via een open link en stond open van 31 maart tot 17 april 2022. De gemeente heeft zelf de externe communicatie over de enquête gedaan. In totaal hebben 461 inwoners de vragenlijst ingevuld.

A5. Leeswijzer

De opbouw van de rapportage komt overeen met de 6 veiligheidsvelden van het Kernbeleid Veiligheid. In hoofdstuk 1 tot en met 6 zijn de veiligheidsvelden uitgewerkt, aan de hand van de bijbehorende veiligheidsthema's. Elk veiligheidsveld begint met een opsomming van de meest relevante uitkomsten. Elk veiligheidsthema (paragraaf) wordt ingeleid met de mogelijke onderwerpen waaruit dit veiligheidsthema kan bestaan. Het is afhankelijk van de beschikbare bronnen, of al deze onderwerpen in de paragraaf daadwerkelijk aan de orde komen.

Beschrijving trends

In dit rapport worden, op basis van verschillende bronnen, waaronder Veiligheidsmonitor en politieregistraties, trends beschreven. Een trend is een ontwikkeling op langere termijn naar een bepaalde richting. Voor de trends op basis van de Veiligheidsmonitor gaan we in op de ontwikkeling tussen 2015 en 2021, omdat de Veiligheidsmonitor alleen in de oneven jaren plaatsvindt. Met betrekking tot de politieregistraties worden de trends tussen 2016 en 2022 beschreven³.

Trends Veiligheidsmonitor

Voor beschrijving van de trends op basis van de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor hanteren we de volgende aanpak: de ontwikkeling in elk meetjaar wordt afgezet tegen het voorgaande meetjaar waarin de gemeente heeft deelgenomen aan de Veiligheidsmonitor. Bij het aanwijzen van de ontwikkelingen worden per gebiedsniveau de volgende vuistregels gehanteerd:

- De gemeente: er is sprake van een ontwikkeling als het verschil tussen twee opeenvolgende meetjaren 3 procentpunt of groter is (bij percentages) en 0,3 punt of groter (bij rapportcijfers en indicatoren).
- Regio's zoals het basisteam, het district en de politie eenheid: er is sprake van een ontwikkeling als het verschil tussen twee opeenvolgende meetjaren 2 procentpunt (bij percentages) of 0,2 punt (bij rapportcijfers en indicatoren) of groter is.
- Nederland: er is sprake van een ontwikkeling als het verschil tussen twee opeenvolgende meetjaren 1 procentpunt of groter is (bij percentages) en 0,1 punt of groter (bij rapportcijfers en indicatoren).

Er is voor deze gradaties gekozen omdat deze het dichtst in de buurt komen van de standaard betrouwbaarheidsmarge van de resultaten per gebiedsniveau.

³ De cijfers van 2022 zijn berekend door de halfjaarcijfers van 2022 te vermenigvuldigen met twee om op geschatte jaarcijfers te komen.

Trends politiecijfers

De trends in de politiecijfers (geregistreerde misdrijven en incidenten) worden beschreven voor de periode tussen 2016 en 2022. Het jaar 2022 is geschat door de al beschikbare halfjaarcijfers te vermenigvuldigen met 2. Voor het benoemen van een trend hanteren we het volgende uitgangspunt: 10 procent verschil tussen 2016 en 2022, én een minimum verschil van 10 in absolute aantallen.

De aanwezigheid van een trend (en de richting hiervan) wordt per indicator gevisualiseerd met een teken in de laatste kolom van iedere tabel:

Er is sprake van een positieve ontwikkeling tussen de periode 2015–2021 (Veiligheidsmonitor) of tussen de periode 2016–2021 (politieregistraties),

Er is sprake van een negatieve ontwikkeling tussen de periode 2015–2021 (Veiligheidsmonitor) of tussen de periode 2016–2021 (politieregistraties)

Indien er *geen* eenduidige ontwikkeling is tussen twee periodes, is er geen teken weergegeven.

Actualiteit bronnen

De gebruikte bronnen voor dit onderzoek verschillen in actualiteit. Dit hangt af van verschillende factoren: het moment vanaf wanneer de data zijn verzameld en tussentijdse wijzigingen in registraties, waardoor oudere registraties niet meer bruikbaar zijn. Gedurende de dataverzameling hebben we de, op dat moment, meest actuele bronnen verzameld.

De politieregistraties worden regelmatig met terugwerkende kracht geactualiseerd, bijvoorbeeld als later blijkt dat een registratie toch onder een andere delictsoort hoort, of tot een andere regio. De jaarcijfers van de politieregistraties voor deze Veiligheidsanalyse zijn geraadpleegd op 8 februari 2022, de halfjaarcijfers op 26 augustus 2022. Hierdoor kunnen sommige uitkomsten afwijken van de actuele openbare politiedata.

De registratiecijfers van de, in januari 2022 gevormde gemeente Dijk en Waard, zijn ook voor voorgaande jaren op te halen uit de openbare politiedata. Er blijkt echter bij sommige uitkomsten een verschil te zitten tussen deze gegevens en de optelsom van de toenmalige gemeenten Heerhugowaard en Langedijk. Deze discrepantie is aangegeven met de indicator 'overig'.

Geografische vergelijking

In dit onderzoek worden de volgende geografische eenheden onderscheiden (van hoog naar laag):

- Nederland;
- de politie eenheid Noord-Holland;
- de veiligheidsregio Noord-Holland-Noord;
- de gemeente Dijk en Waard;
- de twee voormalige gemeenten Heerhugowaard en Langedijk.

De uitkomsten uit de Veiligheidsmonitor betreffen gewogen gemiddelden. De uitkomsten met betrekking tot de veiligheidsregio zijn dus het gewogen gemiddelde van de veiligheidsregio.

Bijlagen

Bijlage 1 geeft meer achtergronden over de uitvoering van en resultaten uit de Veiligheidsmonitor waaraan de gemeente Dijk en Waard in 2021 heeft deelgenomen. Bijlage 2 toont in één oogopslag verschillen in de beleving van veiligheid en leefbaarheid tussen de oude gemeenten Heerhugowaard en Langedijk. In bijlage 3 is de vragenlijst van de bewonersconsultatie opgenomen, en in bijlage 4 de responsverdeling op de bewonersconsultatie.

1 Veilige woon- en leefomgeving

In dit veiligheidsveld staan de veiligheid en leefbaarheid in de 'alledaagse woon- en leefomgeving', in de wijk, de buurt en de straat centraal. Hoofdthema's zijn (1) sociale kwaliteit, (2) fysieke kwaliteit, (3) objectieve veiligheid, (4) subjectieve veiligheid, om daarna in te gaan op de uitkomsten van de bewonersconsultatie. Hieronder beschrijven we het cijfermatig beeld per thema. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit de volgende databronnen:

- Veiligheidsmonitor (2012-2021);
- Politieregistratie (2012-2022⁴);
- Burgernet, deelnemers en downloads van de app (lopend van 2016 tot en met 2021);
- Meldingen bij Veilig Thuis (2019, 2020).

De belangrijkste uitkomsten op het thema veilige woon- en leefomgeving zijn:

1.1 Sociale kwaliteit

- Inwoners van Dijk en Waard geven de leefbaarheid in de woonbuurt gemiddeld een rapportcijfer 7,7. Inwoners zijn tussen 2015 (7,4) en 2021 positiever geworden over de leefbaarheid.
- De sociale cohesie is sterker (schaalscore 6,6) dan in de rest van Nederland (6,4).
- Inwoners van Dijk en Waard maken meer gebruik van Burgernet (43%) dan gemiddeld in de veiligheidsregio (37%) en Nederland (33%).
- Inwoners van de gemeente ervaren *minder sociale overlast* (9% ervaart veel overlast) dan gemiddeld in Nederland (12%). Op basis van de Veiligheidsmonitorcijfers blijkt dat de sociale overlast die inwoners van Dijk en Waard ervaren vooral bestaat uit overlast van andere buurtbewoners (3% ervaart veel overlast). Inwoners van Heerhugowaard en Langedijk verschillen hierin niet van elkaar.
- Tussen 2016 en 2022 is een *stijging* te zien van meldingen van sociale overlast in de politieregistraties. Echter is het (geschatte) aantal meldingen van sociale overlast in 2022 afgenomen ten opzichte van de coronajaren 2020 en 2021.
- De stijging van meldingen van sociale overlast komt door een toename van meldingen van verwarde personen en zwervers. Dit geldt voor zowel Heerhugowaard als Langedijk. De verwachting is ook dat in 2022 de overlast van verwarde personen toeneemt ten opzichte van de voorgaande jaren. Overlast van zwervers neemt juist af ten opzichte van 2020/2021.
- Ook was er in de coronajaren een toename in de meldingen van burenruzies bij de politie, maar deze lijkt over het hoogtepunt te zijn.

1.2 Fysieke kwaliteit

- De schaalscore voor fysieke kwaliteit ligt in Dijk en Waard (6,8) hoger dan gemiddeld in de veiligheidsregio (6,5) en landelijk (6,5). Ook beoordelen inwoners de fysieke kwaliteit in 2021 positiever dan in 2015 (6,6). In Heerhugowaard is in 2021 de schaalscore van fysieke kwaliteit met een 6,9 hoger dan in Langedijk (6,5).
- Inwoners van Dijk en Waard ervaren minder overlast van fysieke verloedering (16%) dan gemiddeld in Nederland (22%). Ook is het percentage dat veel overlast ervaart van fysieke verloedering gedaald ten opzichte van 2015 (28% in 2015).

⁴ Geschatte cijfers, op basis van de halfjaarcijfers van 2022

- De vorm van fysieke verloedering die in Dijk en Waard voor de meeste overlast zorgt, is hondenpoep (14% ervaart veel overlast).
- Het slachtofferschap van vandalisme is in Dijk en Waard afgenomen in vergelijking tot 2015 (van 10% naar 4%).
- Het aantal meldingen van vernielingen is in de periode van 2016-2021 eveneens afgenomen in Dijk en Waard. In 2022 lijkt deze daling door te zetten.
- Het aantal meldingen openbare ruimte (MOR-meldingen) bij de gemeente is tussen 2017 en 2021 toegenomen met 23 procent.

1.3 Objectieve veiligheid

- In Dijk en Waard zijn inwoners minder vaak slachtoffer geworden van vermogensdelicten (6%) dan gemiddeld in Nederland (9%). Ook is het percentage inwoners dat slachtoffer is geworden van een vermogensdelict afgenomen in vergelijking tot 2015 (12%). Deze daling komt met name door een daling in Heerhugowaard (van 12% naar 5%).
- In de periode van 2016-2022 is er een afname zichtbaar in het aantal geregistreerde vermogensdelicten, met uitzondering van straatroof. Inwoners van Dijk en Waard zijn voornamelijk slachtoffer geworden van overige vermogensdelicten en van diefstal van (brom-/snor-) fietsen.
- Ook het aantal geregistreerde geweldsdelicten is tussen 2016 en 2022 afgenomen.

1.4 Subjectieve veiligheid

- Inwoners geven de veiligheid in hun woonbuurt gemiddeld een ruim voldoende tot goed (7,6). Inwoners van Heerhugowaard en Langedijk beoordelen de veiligheid in hun woonbuurt vergelijkbaar aan elkaar. Deze beoordeling is ten opzichte van 2015 toegenomen (7,0).
- Drie op de tien inwoners van Dijk en Waard voelen zich wel eens onveilig in het algemeen, een op de tien voelt zich wel eens onveilig in de eigen woonbuurt. In vergelijking tot 2015 zijn inwoners zich veiliger gaan voelen.
- Dat inwoners van Dijk en Waard zich relatief veilig voelen, blijkt ook uit de relatief geringe mate waarin inwoners vermijdingsgedrag vertonen.
- Veiligheidsonderwerpen waar de gemeente volgens inwoners vooral meer aandacht aan moest besteden, zijn voldoende toezicht op straat in de vorm van politie of boa's, en de verkeersveiligheid in woonstraten.

Thema 1.1: Sociale kwaliteit

De sociale kwaliteit van een buurt, wijk, kern wordt sterk beïnvloed door 'intermenselijke relaties'. Belangrijke 'positieve' aspecten zijn betrokkenheid van bewoners bij de buurt, de kwaliteit van sociale netwerken, informele sociale controle, samenredzaamheid, en dergelijke. De sociale kwaliteit kan onder druk komen te staan door verschijnselen als woonoverlast, burengerucht, overlast 'verwarde personen', multiprobleemgezinnen/-huishoudens, overlast door illegale bewoning, intimiderende buurtbewoners (zgn. 'onaantastbaren'), drank- en drugsoverlast, prostitutie. Begrippen verwant aan 'sociale kwaliteit' zijn bijvoorbeeld 'veerkracht' en 'vitaliteit' van de buurt.

Inwoners Dijk en Waard positiever geworden over de leefbaarheid in de buurt

Het rapportcijfer dat inwoners van Dijk en Waard geven aan de leefbaarheid van de woonbuurt is met een 7,7, vergelijkbaar met het gewogen gemiddelde van de veiligheidsregio en Nederland. Ook de twee voormalige gemeenten Heerhugowaard en Langedijk verschillen niet van elkaar wat betreft het oordeel over de leefbaarheid in de woonbuurt.

Over de periode 2015–2021 is het rapportcijfer voor de leefbaarheid gestegen voor Dijk en Waard (van een 7,4 naar een 7,7). Deze stijging geldt voor beide voormalige gemeenten. Landelijk en regionaal is de beoordeling die inwoners geven aan hun woonbuurt ook gestegen.

Tabel 1.1 – Leefbaarheid woonbuurt (rapportcijfer 1-10)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2021	Ontw.
Heerhugowaard		7,3		7,4		7,4	7,6	7,7	▲
Langedijk		7,5		7,5		7,6	7,5	7,8	▲
Dijk en Waard		7,4		7,4		7,5	7,6	7,7	▲
VR Noord-Holland-Noord	7,5	7,5	7,6	7,5	7,6	7,5	7,7	7,7	▲
Nederland	7,4	7,4	7,4	7,4	7,5	7,5	7,6	7,6	▲

De aanwezigheid van een trend (en de richting hiervan) wordt per indicator gevisualiseerd met een teken in de laatste kolom van iedere tabel:

Er is sprake van een positieve ontwikkeling tussen 2015 en 2021 (3% of 0,3 verschil op gemeentelijk niveau; 2% of 0,2 op regionaal niveau en 1% en 0,1 op landelijk niveau).

Er is sprake van een negatieve ontwikkeling tussen 2015 en 2021 (3% of 0,3 verschil op gemeentelijk niveau; 2% of 0,2 op regionaal niveau en 1% en 0,1 op landelijk niveau).

Indien er *geen* eenduidige ontwikkeling is tussen twee opeenvolgende meetjaren, is er geen teken weergegeven.

Sociale cohesie in Dijk en Waard hoger dan in Nederland

In tabel 1.2 is de schaalscore van sociale cohesie in de woonbuurt voor Dijk en Waard en de referentiegebieden weergegeven. Deze score is opgebouwd uit een viertal stellingen (zie blauwe tekstkader).

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van de stellingen 'de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om', 'ik voel me thuis bij de mensen in de buurt', 'ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen' en 'de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks'. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen woonbuurt.

De sociale cohesie in Dijk en Waard is hoger dan het gemiddelde van Nederland (6,4). De inwoners van Heerhugowaard en Langedijk zijn in vergelijkbare mate positief over de sociale cohesie in hun buurt.

In Heerhugowaard is de beoordeling van de sociale cohesie gestegen. In Langedijk is deze nagenoeg stabiel gebleven. In dit gebied lijkt zelfs een licht dalende trend zichtbaar.

Tabel 1.2 - Sociale cohesie woonbuurt (schaalscore 0-10)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2021	Ontw.
Heerhugowaard		6,3		6,3		6,1	6,5	6,6	▲
Langedijk		6,9		6,9		6,9	6,8	6,7	
Dijk en Waard		6,5		6,5		6,4	6,6	6,7	
VR Noord-Holland-Noord	6,6	6,6	6,6	6,5	6,6	6,5	6,6	6,6	
Nederland	6,4	6,3	6,4	6,3	6,4	6,3	6,4	6,4	▲

Inwoners van Dijk en Waard zijn actiever op Burgernet dan landelijk en regionaal

Inwoners van de gemeente Dijk en Waard kunnen aangeven of er buurt- of burgerwacht en/of WhatsApp buurtpreventie aanwezig is en of er iemand uit het huishouden actief deelneemt aan een buurtpreventie-app of zich heeft aangemeld bij Burgernet (Tabel 1.3).

Een aanmelding bij Burgernet is de meest voorkomende vorm van buurtpreventie in Dijk en Waard (43%). Deze vorm van buurtpreventie komt in Dijk en Waard ook meer voor in vergelijking tot het gemiddelde van de veiligheidsregio en gemiddeld in Nederland.

Een derde van de inwoners geeft aan dat een buurtpreventie-app aanwezig is. Een vijfde neemt daadwerkelijk deel aan deze buurtpreventie-app. Slechts 3 procent geeft aan dat er een buurt- of burgerwacht aanwezig is.

In Langedijk geeft een groter deel van de inwoners aan dat er een buurtpreventie-app is in de buurt (41%) en men neemt ook meer deel aan deze app (21%) dan inwoners van Heerhugowaard (respectievelijk 31% en 17%).

Tabel 1.3 - Aanwezigheid buurtpreventie

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Buurt heeft buurt- of burgerwacht	Buurt heeft buurtpreventie- app	Iemand uit huishouden neemt actief deel aan buurtpreventie- app	Iemand uit huishouden heeft zich aangemeld bij Burgernet
Heerhugowaard	3%	31%	17%	42%
Langedijk	4%	41%	29%	45%
Dijk en Waard	3%	34%	21%	43%
VR Noord-Holland-Noord	3%	34%	20%	37%
Nederland	8%	34%	22%	33%

Burgernet

Burgernet wordt gebruikt voor 'tijdkritische' Burgernetacties (bv. bij heterdaad misdrijven en urgente vermissingen) waarvan de berichten worden verstuurd door de meldkamer politie. Sinds eind 2021 worden ook Amber Alerts via het Burgernetstelsel verzonden.

In Tabel 1.4 wordt het aantal deelnemers en de dekkingsgraad van Burgernet weergegeven voor Heerhugowaard en Langedijk. Bij deze cijfers is er echter een aantal opmerkingen te maken. Vanaf 2020 zijn er enkele opschoningsacties in het Burgernetstelsel geweest, waarbij o.a. dubbele accounts, accounts met een niet actueel telefoonnummer of accounts met een niet actueel e-mailadres verwijderd zijn. Daarnaast is er in 2020 ook een eenmalige sms-actie geweest waarbij Burgernetdeelnemers gevraagd werd om zich uit te schrijven als zij ook gebruik maakten van de BurgernetApp.

Over de periode 2016-2020 kent het aantal deelnemers zowel voor Heerhugowaard als Langedijk steeds een lichte stijging, de dekkingsgraad is wel nagenoeg gelijk gebleven. In 2021 is het aantal deelnemers nagenoeg gelijk gebleven, wat waarschijnlijk het gevolg is geweest van de ontdebelsacties. De dekkingsgraad is de verhouding tussen het aantal deelnemers aan Burgernet en het aantal inwoners in de gemeente. De dekkingsgraad (12%) ligt lager dan het percentage inwoners dat in de Veiligheidsmonitor aangeeft dat iemand uit het huishouden is aangesloten bij Burgernet (43%). Dit komt mogelijk doordat de data van de Veiligheidsmonitor ook de 'indirecte' dekkingsgraad meet, namelijk of iemand in het huishouden deelneemt aan Burgernet. Een andere reden is dat de dekkingsgraad van Burgernet is bepaald op basis van het totaal aantal inwoners in Dijk en Waard, de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor hebben betrekking op inwoners van 15 jaar en ouder. De procentuele toename van het aantal deelnemers aan Burgernet tussen 2016 en 2021 in Dijk en Waard is 12 procent.

Tabel 1.4 – Aantal deelnemers en dekkinggraad Burgernet

Bron: gemeente Dijk en Waard, peildatum 1 januari

		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Heerhugowaard	Aantal deelnemers	5.264	5.424	5.635	5.817	5.925	5.897
	Dekkingsgraad	10%	10%	10%	11%	11%	11%
Langedijk	Aantal deelnemers	2.974	3.027	3.178	3.277	3.335	3.326
	Dekkingsgraad	11%	11%	12%	12%	12%	12%
Dijk en Waard	Aantal deelnemers	8.238	8.451	8.813	9.094	9.260	9.223
	Dekkingsgraad	11%	11%	11%	12%	12%	12%

Sinds 2021 is het mogelijk om indicatieve cijfers over het aantal downloads van de BurgernetApps op gemeentelijk niveau te verkrijgen. In Heerhugowaard waren er 849 downloads, in Langedijk waren dit er 285.

Inwoners ervaren minder sociale overlast dan landelijk

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd naar zeven vormen van sociale overlast die in de buurt voor zouden kunnen komen.

Tabel 1.5 laat het percentage inwoners zien dat zegt dat sociale overlast wel eens voorkomt en het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van de verschillende vormen van sociale overlast. De helft van de inwoners van Dijk en Waard (51%) geeft aan dat één of meerdere vormen van sociale overlast wel eens voorkomen. Negen procent ervaart hier ook daadwerkelijk veel overlast van.

In Dijk en Waard komt sociale overlast volgens inwoners minder voor in vergelijking tot gemiddeld in Nederland en men ervaart hier ook minder overlast van.

Overlast door andere buurtbewoners komt het meest voor

De vorm van sociale overlast die volgens inwoners het meest voorkomt is overlast door buurtbewoners (21%), 3 procent ervaart hier veel overlast van. Volgens ongeveer een op de zeven inwoners van Dijk en Waard komt het wel eens voor dat dronken mensen op straat en verwarde personen overlast veroorzaken. Over het algemeen ervaren de inwoners van Dijk en Waard zelf weinig overlast van deze vormen van overlast.

De inwoners van de twee voormalige gemeenten Heerhugowaard en Langedijk verschillen nauwelijks van elkaar in de sociale overlast die ze ervaren. Alleen overlast van verwarde personen komt bij Heerhugowaard inwoners meer voor in de buurt (16%) dan in Langedijk (10%). Echter ervaren inwoners van Heerhugowaard niet meer overlast van verwarde personen in vergelijking tot inwoners uit Langedijk.

Tabel 1.5 - Ervaren sociale overlast in de buurt

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Overlast van buurtbewoners		Dronken mensen op straat		Overlast verwarde personen		Lastig vallen door mensen op straat		Totaal sociale overlast ⁵	
	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast
Heerhugowaard	21%	3%	15%	1%	16%	1%	5%	1%	52%	9%
Langedijk	21%	4%	17%	2%	10%	1%	5%	0%	48%	9%
Dijk en Waard	21%	3%	16%	1%	14%	1%	5%	0%	51%	9%
VR Noord-Holland-Noord	21%	4%	20%	2%	17%	2%	6%	1%	52%	9%
Nederland	24%	5%	22%	3%	18%	2%	7%	1%	56%	12%

Sociale overlastmeldingen bij de politie gestegen

Het totaal aantal politieregistraties van overlast bedraagt in 2021 in Dijk en Waard 2.650. Sinds 2020 zijn de overlastmeldingen sterk toegenomen. Dit is voor zowel Heerhugowaard als Langedijk het geval. In Langedijk deed zich over de periode 2017-2019 echter eerst een daling voor, van 336 meldingen naar 281 meldingen. Om vervolgens in 2020 te stijgen naar 590 meldingen. De gemeente Dijk en Waard heeft bij de politie geïnventariseerd wat de reden voor deze stijging kan zijn. De politie geeft aan dat in die periode ook de maatregelen rondom het coronavirus van kracht waren. Dit heeft ertoe geleid dat meer inwoners thuis waren in dat jaar en dus meer overlast konden signaleren, of zelf de veroorzaker hiervan waren (waaronder jeugdoverlast en geluidshinder).

In 2022 is het (geschatte) aantal overlastmeldingen gedaald ten opzichte van 2020 en 2021. Dezelfde ontwikkeling is zichtbaar in zowel Heerhugowaard als Langedijk.

Tabel 1.6 – Totale sociale overlast* politieregistraties (absolute aantallen)

Bron: Openbare politiedata

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Heerhugowaard	1.139	982	1.076	1.119	2.114	2.061	1.574	▼
Langedijk	316	336	305	281	590	584	382	▼
Overig	18	10	16	5	11	5	8	
Dijk en Waard	1.473	1.328	1.397	1.405	2.715	2.650	1.964	▼
Politie eenheid	33.640	31.491	29.264	28.864	45.064	43.401	35.156	
Nederland	333.403	351.286	350.012	366.814	510.182	536.946	449.946	▼

*Overlast totaal bestaat uit: Melding overlast verward persoon, overlast zwervers, openbare dronkenschap, melding overlast jeugd, overlast i.v.m. alcohol/ drugs, geluidshinder horeca, geluidshinder evenement, geluidshinder overig

⁵ De totale overlast per gemeente en benchmarkgebied is inclusief overlast door rondhangende jongeren, drugsgebruik en drugshandel. Deze komen in de latere hoofdstukken aan de orde.

De aanwezigheid van een trend (en de richting hiervan) wordt per indicator gevisualiseerd met een teken in de laatste kolom van iedere tabel:

Er is sprake van een positieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute afname van minimaal 10 en 10%).*

Er is sprake van een negatieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute toename van minimaal 10 en 10%).*

Indien er *geen* eenduidige ontwikkeling is tussen twee opeenvolgende meetjaren, is er geen teken weergegeven.

*De cijfers van 2022 zijn berekend door de halfjaarcijfers van 2022 te vermenigvuldigen met twee om op geschatte jaarcijfers te komen.

In Tabel 1.7 zijn de sociale overlastmeldingen weergegeven. Hieruit blijkt dat vooral de overlastmeldingen van verwarde personen en zwervers stegen. Voor overlast van verwarde personen geldt dat de meldingen tussen 2016 en 2022 met 134 procent zijn toegenomen. De meldingen van overlast van zwervers zijn toegenomen met 113 procent. Landelijk en in de politie eenheid is er in deze periode ook sprake van een sterke stijging van registraties van overlast van verwarde personen.

De overlast van verwarde personen is al sinds 2012 in de twee voormalige gemeenten aan het stijgen (99 registraties in Heerhugowaard en 34 in Langedijk). Vooral in de periode tussen 2019 en 2020 was er sprake van een sterke stijging. Tussen 2020 en 2021 daalde deze vorm van overlastmeldingen. Echter is er op basis van de geschatte jaarcijfers van 2022 weer sprake van een stijging, waardoor het aantal meldingen mogelijk hoger komen te liggen dan het aantal meldingen in 2021.

De gemeente heeft bij de politie navraag gedaan voor een verklaring voor de stijging in de meldingen omtrent overlast van verwarde personen. De politie noemt hier een drietal (maatschappelijke) verklaringen voor. De eerste verklaring is dat over het algemeen personen een kleiner sociaal netwerk hebben om op terug te vallen. Als tweede signaleert de politie een lagere maatschappelijke tolerantie, wat kan leiden tot meer meldingen. Daarnaast is er tegenwoordig sprake van meer ambulante hulpverlening, wat betekent dat mensen met psychische aandoeningen meer vanuit huis worden behandeld en niet meer in een instelling verblijven. Hierdoor zijn deze personen zichtbaarder in hun omgeving.

De overlast door zwervers kent in de periode 2016–2022 een stijgende lijn. Deze is vooral zichtbaar in Heerhugowaard, met name tussen 2018 en 2020. Deze stijging neemt vanaf 2021 echter af in beide voormalige gemeenten. Tussen 2020 en 2021 daalden de meldingen van overlast van zwervers in Dijk en Waard van 157 naar 101. De verwachting is dat in 2022 de meldingen van overlast door zwervers nog verder dalen in de gemeente Dijk en Waard.

Tabel 1.7 – Sociale overlast politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Overlast door verward persoon	Heerhugowaard	190	235	230	290	454	395	474	▼
	Langedijk	49	68	65	70	108	125	102	▼
	Overig	7	3	12	-	1	-	-	
	Dijk en Waard	246	306	307	360	563	520	576	▼
	Politie eenheid	6.820	7.261	7.203	7.662	9.837	9.985	10.512	▼
	Nederland	74.939	83.609	90.637	99.664	117.251	130.184	135.746	▼
Overlast zwervers	Heerhugowaard	6	11	18	36	143	90	52	▼
	Langedijk	1	8	2	6	9	11	2	
	Overig	1	-	1	-	5	-	-	
	Dijk en Waard	8	19	21	42	157	101	54	▼
	Politie eenheid	1.738	1.486	1.365	1.363	1.889	1.545	1.806	
	Nederland	14.221	16.143	18.896	22.281	28.722	26.764	30.256	▼
Openbare dronkenschap	Heerhugowaard	7	7	4	14	14	15	14	
	Langedijk	0	2	2	4	1	3	2	
	Overig	-	-	-	1	-	-	-	
	Dijk en Waard	7	9	6	19	15	18	16	
	Politie eenheid	526	463	446	496	385	373	474	
	Nederland	8.386	8.311	8.137	7.923	5.779	5.110	6.418	▲

De gemeente heeft inzicht in het aantal casussen dat loopt met betrekking tot de 1 procent aanpak. Deze aanpak richt zich op zwervers en zwaar verslaafde personen. De aanpak is in 2019 gestart. De casussen in deze aanpak zijn over het algemeen vrij langdurig van aard. Er zijn in die periode 8 casussen gestart, waarvan er 5 inmiddels afgesloten zijn.

Sociale misdrijven op basis van politieregistraties komen beperkt voor in Dijk en Waard

Huisvredebreuk en politieregistraties leefbaarheid overig zijn twee vormen van sociale overlast die onder misdrijven vallen. Deze twee vormen komen maar in beperkte mate voor in Dijk en Waard. Omdat de aantallen van deze registraties zo laag zijn, kan er, op basis van de criteria, geen trend worden geschetst. Los van deze criteria lijkt er in de gemeente wel een afnemende trend zichtbaar op het vlak van registraties van huisvredebreuken.

Tabel 1.8 – Sociale misdrijven politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Huisvredebreuk	Heerhugowaard	10	7	4	13	17	5	4	
	Langedijk	0	2	2	1	2	0	0	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	10	9	6	14	19	5	4	
	Politiedistrict	193	138	125	204	202	193	264	▼
	Nederland	2.298	2.112	2.328	2.675	2.621	2.493	2.904	▼
Politieregistraties leefbaarheid (overig)*	Heerhugowaard	0	2	0	0	0	0	4	
	Langedijk	0	1	1	0	0	2	0	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	0	3	1	0	0	2	4	
	Politie eenheid	21	24	21	29	33	83	108	▼
	Nederland	422	362	326	489	602	716	918	▼

*Onder deze categorie vallen bijtincidenten en lokaalvredebreuk.

Het aantal geregistreerde burenruzies is in Dijk en Waard is sinds 2017 gestegen van 158 meldingen naar 317 meldingen in 2021 (Tabel 1.9). Ook in de twee voormalige gemeenten is deze stijging tussen 2017 en 2020 zichtbaar. Uit de voorlopige cijfers van 2022 blijkt dat er een daling van het aantal incidenten is ten opzichte van 2021. Er zijn in de eerste 5 maanden van 2022 111 meldingen geregistreerd, ten opzichte van 124 meldingen in de eerste 5 maanden van 2021, dit is een daling van 10 procent.

Tabel 1.9 – Geregistreerde incidenten burenruzie (absolute aantallen)

Bron: Gemeente Dijk en Waard, driehoeksmonitor

		2017	2018	2019	2020	2021*	2022 (t/m mei)
Registratie burenruzie	Heerhugowaard	118	141	125	219	-	-
	Langedijk	40	43	31	57	-	-
	Dijk en Waard	158	184	156	276	317	111

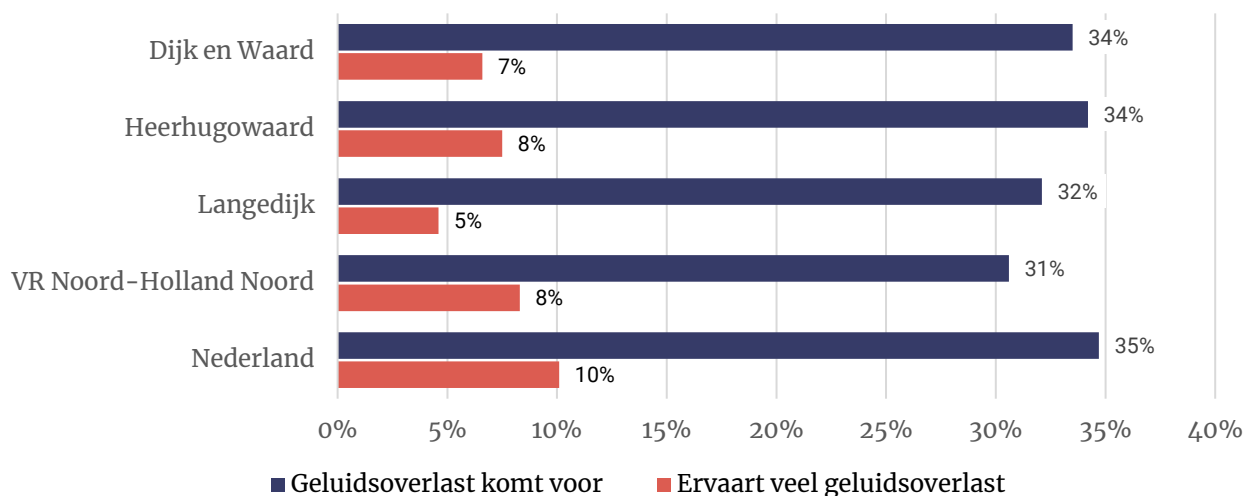
* geen cijfers beschikbaar van heel 2021 voor Heerhugowaard en Langedijk (alleen cijfers t/m oktober)

Inwoners ervaren minder geluidsoverlast dan landelijk

In Dijk en Waard komt volgens een derde van de inwoners geluidsoverlast wel eens voor (34%). Zeven procent van de inwoners ervaart hier zelf veel overlast van. Ten opzichte van Nederland ervaren inwoners van Dijk en Waard minder geluidsoverlast. In Heerhugowaard ervaart 8 procent veel hinder van geluidsoverlast, in Langedijk 5 procent. Hierin verschillen de twee voormalige gemeenten niet significant van elkaar.

Figuur 1.1 – Totale geluidsoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

Toename politiemeldingen geluidsoverlast

In Heerhugowaard en Langedijk is in de periode 2016 – 2022 een verschillende ontwikkeling te zien in de overige meldingen van geluidshinder bij de politie. In Heerhugowaard zijn deze meldingen met 14 procent toegenomen, in Langedijk zijn deze met 10 procent afgenomen. Hierdoor is op gemeentelijk niveau, tussen 2016 en 2022 geen sprake van een duidelijke toename van het aantal meldingen (10 procent of meer verschil). Wel is in de hele gemeente vanaf 2020 tot en met 2021 is een duidelijke toename te zien in deze meldingen. Vermoedelijk is deze stijging een gevolg van de coronacrisis, doordat meer inwoners langere tijd thuis zaten en hierdoor geluidshinder meer opviel. In 2022 is het aantal meldingen van geluidshinder in de gemeente weer aan het dalen. Hierdoor komt het verschil tussen 2022 en 2016 onder de 10 procent uit (8%) en is er, op basis van de gehanteerde criteria, geen sprake van een stijging.

Tabel 1.10 – Geluidshinder (overig) politieregistraties (aantallen geregistreerde overlast) gemeente Dijk en Waard (absolute aantallen)

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Geluids- hinder (overig)	Heerhugowaard	433	338	460	364	664	792	494	▼
	Langedijk	149	162	135	96	217	268	134	▲
	Overig	1	2	1	1	-	1	4	
	Dijk en Waard	583	502	596	461	881	1.061	632	
	Politie eenheid	10.892	9.982	10.196	9.181	15.796	16.255	10.836	
	Nederland	111.614	115.290	117.563	113.877	170.397	199.805	133.634	▼

Vooraf geluidsoverlastmeldingen bij woningcorporatie

De gegevens van de politieregistraties lieten zien dat er vooral meldingen binnenkomen bij de politie betreffende geluidsoverlast (1.061 in 2021). Tabel 1.11 laat de overlastmeldingen zien die binnen zijn gekomen in 2021 bij de Woningcorporatie Langedijk. Uit deze gegevens blijkt dat de meldingen die hier worden gedaan voor ruim 40 procent uit geluidsoverlastmeldingen bestaan (19 van de 46 meldingen). Meldingen omtrent gedrag, tuin en vervuiling komen na geluidsoverlast het meest voor (tussen de 6 en 7 meldingen).

Tabel 1.11 – Overlastregistraties woningcorporatie Langedijk

Bron: Woningcorporatie Langedijk

		2021
		Langedijk
Gesloten zaken	Totaal	46
	Geluid	19
	Gedrag	7
	Tuin	7
	Vervuiling	6
	Stank	3
	Huisdieren	2
	Drugs	2
	Ongedierde	0
	Achter de voordeur	0
	Vandalisme	0
	Onbekend	0

Woonwaard, de corporatie in Heerhugowaard, gaf aan dat de afgelopen 5 jaar (2017-2021) 120 meldingen van overlast zijn binnengekomen. Uitsplitsing naar jaren en/of overlastvorm was niet mogelijk. Verder benoemt de corporatie dat er vanwege multiproblematiek in dezelfde periode 5 uithuiszettingen hebben plaatsgevonden.

Veilig Thuis meldingen (ex)partner geweld gestegen

De Veilig Thuis-organisaties zijn het advies- en meldpunt voor (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Slachtoffers, omstanders en professionals kunnen contact opnemen met Veilig Thuis als zij een vermoeden hebben van mishandeling.

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis met betrekking tot (ex)partnergeweld is tussen 2019 en 2021 in Dijk en Waard toegenomen met 60 meldingen (41%). Deze toename komt vooral door een toename in meldingen tussen 2019 en 2020. Tussen 2020 en 2021 lijkt sprake van een lichte daling, echter is het cijfer van 2021 wel gebaseerd op een voorlopig cijfer.

Landelijk is er juist een daling te zien tussen 2019 en 2021 in de meldingen van (ex)partnergeweld.

Tabel 1.12 - Meldingen Veilig Thuis (ex)partnergeweld

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

	2019	2020	2021*	Ontwikkeling 2019-2021	
				Absolute ontwikkeling	Procentuele ontwikkeling
Dijk en Waard ⁶	145	230	205	60	41%
Nederland	131.800	127.410	119.185	12.390	-10%

*2021 betreft voorlopig cijfer.

Thema 1.2: Fysieke kwaliteit

De fysieke kwaliteit van een buurt, wijk, kern heeft betrekking op fysieke kenmerken van de woonomgeving: in het bijzonder de inrichting, het onderhoud en beheer van de openbare ruimte. Het gaat bij dit thema om de vraag: hoe staat de openbare ruimte erbij? Hoe prettig is het wonen in de buurt gegeven die fysieke kwaliteit? Aspecten zijn onderhoud van groen, aanpak zwerfvuil, verlichting van achterpaden en dergelijke. Inbreuk op de fysieke kwaliteit zijn onder meer vernielingen, graffiti, zwerfvuil en andere tekenen van verloedering.

Beoordeling fysieke kwaliteit hoger dan regionaal en landelijk

De schaalscore van de fysieke kwaliteit in Dijk en Waard is een 6,8. Inwoners zijn meer tevreden over de fysieke kwaliteit dan gemiddeld in de veiligheidsregio en dan gemiddeld in Nederland. Binnen Dijk en Waard ervaren inwoners van Heerhugowaard een betere fysieke kwaliteit in de buurt dan inwoners van Langedijk. Dit komt voornamelijk door een hogere waardering van straatverlichting en speelplekken voor kinderen.

De fysieke kwaliteit is in Dijk en Waard toegenomen in de periode 2015-2021. Dit komt met name door een stijging in Heerhugowaard. De schaalscore fysieke kwaliteit is voor Langedijk stabiel gebleven ten opzichte van de voorgaande jaren. Landelijk is er ook een stijging zichtbaar in de beoordeling van de fysieke kwaliteit.

⁶ Geen data beschikbaar van de twee kernen Heerhugowaard en Langedijk.

Tabel 1.13 - Fysieke kwaliteit (schaalscore)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2021	Ontw.
Heerhugowaard		6,4		6,6		6,4	6,6	6,9	▲
Langedijk		6,5		6,4		6,4	6,4	6,5	
Dijk en Waard		6,5		6,6		6,4	6,6	6,8	▲
VR Noord-									
Holland-Noord	6,7	6,7	6,8	6,6	6,8	6,7	6,8	6,5	
Nederland	6,3	6,2	6,3	6,3	6,3	6,3	6,4	6,5	▲

De schaalscores voor fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van de vragen de tevredenheid over de vijf fysieke voorzieningen: onderhoud van stoepen, straten en pleintjes, onderhoud van parken en plantsoenen, de straatverlichting, de speelplekken, de voorzieningen voor jongeren in de buurt. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

Inwoners ervaren minder overlast van fysieke verloedering dan landelijk

Het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van een van de problemen die horen bij fysieke verloedering in Dijk en Waard is 16 procent. De voormalige gemeenten Heerhugowaard (16%) en Langedijk (17%) verschillen hierin niet van elkaar. Wel ervaren de inwoners van de gehele gemeente minder fysieke verloedering dan gemiddeld in Nederland (22%).

In de gemeente Dijk en Waard is het aandeel dat veel overlast ervaart van fysieke verloedering sinds 2015 gedaald, dit geldt voor zowel Heerhugowaard als Langedijk. Deze ontwikkeling is ook op regionaal en landelijk niveau zichtbaar.

Tabel 1.14 – Trendbeeld ervaren overlast fysieke verloedering (% veel overlast)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2021	Ontw.
Heerhugowaard		27%		28%		19%	24%	16%	▲
Langedijk		22%		20%		14%	14%	17%	▲
Dijk en Waard		25%		25%		17%	21%	16%	▲
VR Noord-									▲
Holland-Noord	25%	23%	23%	23%	20%	22%	19%	17%	
Nederland	25%	24%	23%	23%	22%	22%	21%	22%	▲

Inwoners ervaren de meeste overlast van hondenpoep

Bijna acht op de tien (78%) inwoners van Dijk en Waard geven aan dat fysieke verloedering wel eens voorkomt in hun buurt, minder dan twee op de tien (16%) ervaren hier ook overlast van. Hondenpoep is de meest voorkomende vorm van fysieke overlast. Ruim twee derde van de inwoners van Dijk en Waard geeft aan dat hondenpoep wel eens voorkomt in hun buurt (68%), een op de zeven (14%) ervaart hier ook veel overlast van.

In vergelijking tot Nederland zien inwoners van Dijk en Waard minder fysieke verloedering, vooral in de vorm van rommel op straat of vernieling van straatmeubilair. Inwoners ervaren ook minder overlast van rommel op straat dan gemiddeld in Nederland. De twee voormalige gemeenten verschillen nauwelijks van elkaar in de mate van fysieke overlast dat volgens inwoners voorkomt en in hoeverre ze hier ook daadwerkelijk overlast van ondervinden.

Tabel 1.15 - Vormen van fysieke verloedering per gebied

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Hondenpoep op de stoep of op grasveldjes		Rommel op straat		Bekladde muren of gebouwen		Vernieling van straatmeubilair		Fysieke verloedering totaal	
	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast
Heerhugowaard	67%	14%	51%	4%	16%	0,4%	21%	0,0%	77%	16%
Langedijk	69%	15%	45%	4%	17%	1%	21%	1%	79%	17%
Dijk en Waard	68%	14%	49%	4%	17%	1%	21%	1%	78%	16%
VR Noord-Holland-Noord	69%	15%	49%	4%	19%	1%	23%	1%	79%	17%
Nederland	68%	16%	58%	8%	19%	1%	26%	2%	83%	22%

Slachtofferschap vandalisme afgenomen

Vier procent van de inwoners van Dijk en Waard is slachtoffer geworden van vandalisme, dit percentage is vergelijkbaar met het gewogen gemiddelde van de veiligheidsregio en gemiddeld in Nederland. Ook is in de twee voormalige gemeenten een vergelijkbaar percentage van de inwoners slachtoffer geworden van vandalisme.

Ten opzichte van 2015 is er een daling te zien in het aandeel slachtoffers van vandalismedelicten in Dijk en Waard. Dit geldt zowel voor Heerhugowaard als voor Langedijk. Deze trend is ook regionaal en landelijk zichtbaar.

Tabel 1.16 - Slachtofferschap vandalisme

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2021	Ontw.
Heerhugowaard		7%		10%		6%	6%	4%	▲
Langedijk		12%		11%		6%	4%	3%	▲
Dijk en Waard		9%		10%		6%	6%	4%	▲
VR Noord-Holland-Noord	10%	11%	10%	10%	10%	8%	7%	5%	▲
Nederland	11%	10%	9%	9%	9%	8%	7%	6%	▲

Meldingen politieregistraties vernieling afgenomen

Het aantal registraties van vernielingen c.q. zaakbeschadigingen in de gemeente Dijk en Waard is tussen 2022 en 2016 afgenomen (afname van 34%). Dit komt overeen met het beeld uit de Veiligheidsmonitor, waar in de periode 2015–2021 ook een afname zichtbaar is van het zelf gerapporteerde slachtofferschap van vandalisme (tabel 1.16).

Binnen de periode 2016–2022 zijn er een aantal schommelingen in de registraties van vernielingen. Tussen 2016 en 2018 was er sprake van een afname (van 621 naar 381), waarna het aantal meldingen tussen 2018 en 2020 weer steeg. De laatste 2 jaar is weer een afname gaande. Globaal gezien is in de politie eenheid en landelijk dezelfde trend zichtbaar, namelijk een afname in registraties tussen 2016 en 2022.

Tabel 1.17 – Geregistreeerde vernielingen c.q. zaakbeschadigingen politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	
Vernieling c.q. zaakbeschadiging	Heerhugowaard	450	380	291	357	378	330	308	▲
	Langedijk	168	184	90	119	137	102	100	▲
	Overig	3	3	-	1	-	-	-	
	Dijk en Waard	621	567	381	477	515	432	408	▲
	Politie eenheid	9.444	7.835	6.645	6.871	7.727	6.785	7.138	▲
	Nederland	94.731	81.682	72.120	76.917	78.421	71.919	72.380	▲

Meer gemeentelijke meldingen openbare ruimte (MOR-meldingen)

In de periode 2017–2021 is een stijgende trend zichtbaar in het aantal meldingen die de gemeente ontvangt betreffende openbare ruimte (MOR-meldingen). Dit zijn onder andere meldingen met betrekking tot huisvuil en grofvuil en openbaar groen. Het aantal meldingen is tussen 2017 en 2021 gestegen van 13.723 naar 17.858 meldingen, dit is een stijging van 23 procent. Dezelfde stijgende lijn is zichtbaar in zowel Heerhugowaard als Langedijk.

Deze toename in meldingen kan deels verklaard worden doordat het aantal boa's in de gemeente Dijk en Waard de afgelopen 3 jaar is gegroeid van 4 naar 11 boa's. Deze toename kan ervoor hebben gezorgd dat er meer meldingen konden worden geregistreerd of dat inwoners sneller bij een boa terecht konden om een melding te doen (door een grotere zichtbaarheid van boa's op straat).

Tabel 1.18 – Meldingen openbare ruimte gemeente

Bron: Gemeente Dijk en Waard

	2017	2018	2019	2020	2021
Heerhugowaard	10.308	11.040	13.033	13.540	13.931
Langedijk	3.415	3.073	3.219	3.685	3.927*
Dijk en Waard	13.723	14.113	16.252	17.225	17.858

* Tot en met april 2021 zijn de aantallen geregistreerd (1309). Voor de overige negen maanden is een schatting gemaakt, namelijk 1309 maal 3.

Het is niet mogelijk om subcategorieën binnen de meldingen openbare ruimte weer te geven, vanwege twee redenen: 1) Heerhugowaard en Langedijk werkten voor meldingen openbare ruimte (MOR) met verschillende systemen. Het systeem van Langedijk bestaat niet meer, waardoor alleen de totalen te genereren zijn, 2) Heerhugowaard registreerde tot en met april 2021 d.m.v. Corsa. Hierna zijn ze overgegaan op het Zaaksysteem. Binnen het Zaaksysteem worden andere categorieën dan Corsa gehanteerd.

Thema 1.3: Objectieve veiligheid

Bij objectieve veiligheid gaat het om verschillende vormen van vermogens- en geweldscriminaliteit die zich in de alledaagse woon- en leefomgeving van bewoners kunnen voordoen. Het betreft zowel 'veel voorkomende' als 'high impact'-criminaliteit. Vermogenscriminaliteit is onder meer woninginbraak, kelderboxinbraak, auto-inbraak, fietsendiefstal, diefstal motorvoertuigen, zakkenrollerij en straatroof. Onder geweldscriminaliteit valt onder meer bedreiging, mishandeling, openlijke geweldpleging, huiselijk geweld. Bij vermogenscriminaliteit is aandacht voor het eventuele georganiseerde karakter (bendes, banditisme) van belang.

Slachtofferschap vermogensdelicten lager dan landelijk

In 2021 is 6 procent van de inwoners van Dijk en Waard de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van één of meerdere vermogensdelicten. Dit is minder dan het landelijk gemiddelde, maar wel vergelijkbaar met het gewogen gemiddelde van de veiligheidsregio.

Over de periode 2015-2021 is er in Dijk en Waard een daling te zien in het slachtofferschap vermogensdelicten (van 10% naar 6%). Deze daling komt met name door een daling in Heerhugowaard (van 12% naar 5%). Deze daling is in lijn met de landelijke en regionale trend.

Tabel 1.19 - Slachtofferschap vermogensdelicten (afgelopen 12 maanden)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2021	Ontw.
Heerhugowaard		17%		12%		8%	7%	5%	▲
Langedijk		9%		7%		8%	9%	6%	▲
Dijk en Waard		14%		10%		8%	7%	6%	▲
VR Noord- Holland-Noord	11%	13%	11%	11%	10%	8%	7%	6%	▲
Nederland	18%	18%	18%	16%	15%	13%	12%	9%	▲

Inwoners uit Dijk en Waard zijn nauwelijks slachtoffer geweest van vermogensdelicten. Hierin verschilt Dijk en Waard niet van het landelijke en regionale beeld.

Tabel 1.20 - Vormen slachtofferschap vermogensdelicten (afgelopen 12 maanden)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Woning inbraak	Fiets- diefstal	Zakken- rollerij/ beroving	Diefstal vanaf auto	Diefstal uit auto	Diefstal ander motor- voertuig	Auto- diefstal	Overige diefstal
Heerhugowaard	1%	1%	0%	0%	0%	1%	0%	1%
Langedijk	1%	2%	2%	1%	0%	0%	0%	1%
Dijk en Waard	1%	1%	1%	0%	0%	1%	0%	1%
VR Noord-Holland- Noord	1%	2%	1%	1%	0%	0%	0%	2%
Nederland	2%	4%	1%	1%	1%	0%	0%	2%

Geregistreerde criminaliteit vermogensdelicten afgenomen

Over de periode 2016–2022 is om Dijk en Waard een afname te zien in de politieregistraties van vermogensdelicten (afname van 25%). Deze ontwikkeling is in lijn met de afname in zelf gerapporteerd slachtofferschap van vermogensdelicten (tabel 1.20).

Ook volgt de gemeente hierin de landelijke en regionale (politie eenheid) ontwikkeling. De verwachting is wel dat het aantal geregistreerde vermogensdelicten in 2022 weer zal toenemen, van 808 in 2021 naar 1.070 in 2022. Deze verwachting is gebaseerd op basis van de al beschikbare halfjaarcijfers. Echter blijft dit verwachte aantal wel onder het aantal in de jaren voor de coronacrisis (2016–2019).

Tabel 1.21 – Vermogensdelicten totaal

Bron: Openbare politiedata

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Heerhugowaard	1057	852	840	907	786	629	800	▲
Langedijk	370	289	244	251	189	177	270	▲
Overig	7	2	2	1	2	2	–	
Dijk en Waard	1434	1143	1086	1157	977	808	1070	▲
Politie eenheid	30.735	24.120	21.912	22.188	19.761	17.329	18.768	▲
Nederland	430.254	365.133	322.051	315.501	281.650	247.808	277.640	▲

Trendverschillen in type vermogensdelicten

Wanneer onderscheid wordt gemaakt naar type vermogensdelicten, is straatroof een uitzondering op deze ontwikkeling. De verwachting is dat het aantal geregistreerde straatroven in 2022 op 22 uitkomt. Terwijl het aantal in 2016 op 9 registraties uitkwam (toename van 144%). Deze vorm van criminaliteit was tussen 2016 en 2019 stabiel, 2020 was een piekjaar met 23 geregistreerde delicten.

Uit de politieregistraties blijkt dat inwoners voornamelijk slachtoffer zijn geworden van overige delicten en van diefstal van (brom-/snor-) fietsen. Dit komt overeen met het zelf geregistreerde slachtofferschap uit de Veiligheidsmonitor. Het aantal aangiften van diefstal van (brom-/snor-) fietsen is wel afgenomen in de periode van 2016 tot 2021. In 2022 is de verwachting dat het aantal registraties weer stijgt en uitkomt op 360 (180 meldingen in het eerste halfjaar). Dat zou betekenen dat in 2022 het aantal registraties ongeveer gelijk zou zijn aan dat van in 2016.

Deze toename geldt echter alleen voor Langedijk, de verwachting is dat het aantal registraties in Heerhugowaard in 2022 nog wel onder het aantal in 2016 blijft. Hierdoor is er op gemeentelijk niveau geen sprake van een ontwikkeling op basis van het gehanteerde criterium van 10 procent verschil.

Verwachte ontwikkeling vermogensdelicten na de coronacrisis (2020-2021)

Op basis van de berekende cijfers voor 2022 is een aantal vormen van vermogensdelicten weer aan het aantrekken. Een voorbeeld hiervan is diefstal/inbraak in een woning (van 98 registraties in 2021 naar 142 in 2022). Echter is het verwachte aantal registraties in 2022 nog niet op het niveau van voor de coronapandemie. Wel maakt deze verwachte ontwikkeling duidelijk dat het aantal inbraken weer aantrekt, doordat inwoners minder thuis zijn dan ten tijden van de coronacrisis. Echter is het natuurlijk onduidelijk wat de situatie in het najaar van 2022 zal zijn.

Tabel 1.22 – Vermogensdelicten politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Diefstal/inbraak woning	Heerhugowaard	140	123	107	143	154	65	76	▲
	Langedijk	59	67	42	63	49	33	66	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	199	190	149	206	203	98	142	▲
Diefstal/inbraak box, garage of schuur	Heerhugowaard	46	31	20	16	29	26	44	
	Langedijk	20	13	8	7	10	10	6	▲
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	66	44	28	23	39	36	50	▲
Diefstal uit/vanaf motorvoertuig	Heerhugowaard	130	101	79	133	47	63	104	▲
	Langedijk	43	27	42	25	16	18	16	▲
	Overig	-	-	-	-	-	1	-	
	Dijk en Waard	173	128	121	158	63	82	120	▲
Diefstal van motorvoertuig	Heerhugowaard	26	35	30	22	50	21	14	▲
	Langedijk	12	11	4	5	8	7	2	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	38	46	34	27	58	28	16	▲
Diefstal van brom-, snor-, en fietsen	Heerhugowaard	290	255	261	231	187	192	258	▲
	Langedijk	60	45	53	56	39	33	102	▼
	Overig	-	1	-	-1	-1	-	-	
	Dijk en Waard	350	301	314	286	225	225	360	
Zakkenrollerij	Heerhugowaard	14	13	11	12	9	10	8	
	Langedijk	4	4	4	4	2	1	2	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	18	17	15	16	11	11	10	
Diefstal af/uit/van ov. voertuig	Heerhugowaard	49	26	34	66	68	57	34	▲
	Langedijk	30	9	11	17	14	12	18	▲
	Overig	1	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	80	35	45	83	82	69	52	▲
Straatroof	Heerhugowaard	9	8	6	8	17	9	16	

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
	Langedijk	0	1	1	1	4	5	6	
	Overig	-	-	-	-	2	-	-	
	Dijk en Waard	9	9	7	9	23	14	22	▼
Overval	Heerhugowaard	3	4	1	8	2	3	4	
	Langedijk	2	1	0	3	1	1	0	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	5	5	1	11	3	4	4	
Overig	Heerhugowaard	350	256	291	268	223	183	242	▲
	Langedijk	140	111	79	70	46	57	52	▲
	Overig	6	1	2	-	1	1	-	
	Dijk en Waard	496	368	372	338	270	241	294	▲

Vijf procent inwoners slachtoffer van geweldsdelicten

In Dijk en Waard is in 2021 in de afgelopen 12 maanden, 5 procent van de inwoners slachtoffer geworden van één of meerdere geweldsdelicten. Dit komt overeen met het gewogen gemiddelde van de veiligheidsregio en het Nederlandse gemiddelde.

Alleen in Langedijk is in de periode 2015–2021 het percentage slachtoffers van geweldsdelicten afgenomen, van 8 naar 4 procent.

Tabel 1.23 – Slachtofferschap geweldsdelicten (afgelopen 12 maanden)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2021	Ontw.
Heerhugowaard		13%		7%		8%	5%	6%	
Langedijk		4%		8%		5%	5%	4%	▲
Dijk en Waard		10%		7%		7%	5%	5%	
VR Noord-									
Holland-Noord	8%	7%	7%	6%	9%	7%	6%	5%	
Nederland	7%	6%	6%	6%	6%	6%	5%	5%	▲

Het zelf geregistreerd slachtofferschap van geweldsdelicten ligt in Dijk en Waard tussen de 4 (bedreiging) en 1 procent (mishandeling). De twee voormalige gemeenten verschillen hierin niet van elkaar. Ook komen de verschillende vormen van slachtofferschap van geweldsdelicten overeen met het gemiddelde in de veiligheidsregio en Nederland.

Tabel 1.24 – Slachtofferschap geweldsdelicten (afgelopen 12 maanden)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Bedreiging	Mishandeling	Seksueel geweld
Heerhugowaard	4%	1%	2%
Langedijk	3%	1%	2%
Dijk en Waard	4%	1%	2%
VR Noord-Holland-Noord	4%	1%	1%
Nederland	4%	1%	1%

Geregistreerde criminaliteit geweldsdelicten afgenomen

Het aantal geweldsdelicten totaal is een opstelsom van alle vormen van geweldsdelicten, met uitzondering van zedenmisdrijven. Dit komt doordat voor de voormalige gemeenten geen cijfers van deze vorm van geweldsdelicten beschikbaar zijn, ook zijn er voor het jaar 2022 nog geen data beschikbaar voor deze vorm van criminaliteit. In Dijk en Waard zijn er over de periode 2016-2022 minder politieregistraties met betrekking tot geweldsdelicten (afname van 27%). Vooral in Langedijk is deze vorm van criminaliteit (op basis van de registraties) afgenomen (60%). Dijk en Waard volgt hierin de ontwikkeling op landelijk en politie eenheid niveau.

Tabel 1.25 – Geweldsdelicten totaal politieregistraties (excl. zedendelicten)*

Bron: Openbare politiedata

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Heerhugowaard	332	293	247	222	245	204	246	▲
Langedijk	99	88	75	68	84	57	60	▲
Overig	-	-	-	-	-	-	2	
Dijk en Waard	431	381	322	290	329	261	308	▲
Politie eenheid	7.293	6.458	6.219	6.107	5.716	5.674	5.604	▲
Nederland	75.926	70.987	67.172	69.072	65.475	61.060	71.594	▲

*Exclusief zedenmisdrijf, hiervan zijn geen cijfers voor Heerhugowaard en Langedijk beschikbaar. Ook zijn er voor 2022 nog geen data van zedenmisdrijven beschikbaar.

Registraties bedreiging en mishandeling afgenomen in Dijk en Waard

Een aantal vormen van geweldsdelicten bestaan uit te lage registratieaantallen, om hier een duidelijke trend op te berekenen. Voor de vormen waarbij dat wel mogelijk is, laat tabel 1.26 zien dat dat er op het vlak van bedreiging en mishandeling een afname is in registraties tussen 2016 en 2022. Uit de cijfers van de periode 2016 -2022 blijkt dat de registraties van bedreiging een dalende trend laten zien tussen 2016 en 2019. Na 2019 steeg het aantal registraties van bedreiging weer. De verwachting is dat deze in 2022 op 118 uitkomen. Ondanks deze toename is het aantal registraties wel onder het aantal van 2016.

Tabel 1.26 – Gewelddelicten politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Zedenmisdrijf	Heerhugowaard	-	-	-	-	-	-	-	
	Langedijk	-	-	-	-	-	-	-	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	37	31	36	33	52	34	-	
Moord/doodslag	Heerhugowaard	5	3	5	2	10	3	0	
	Langedijk	7	1	0	0	3	0	4	
	Overig	1	-	1	-	-	1	-	
	Dijk en Waard	13	4	6	2	13	4	4	
Openlijk geweld (persoon)	Heerhugowaard	8	21	7	14	14	11	8	
	Langedijk	0	3	6	3	6	1	2	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	8	24	13	17	20	12	10	
Bedreiging	Heerhugowaard	124	91	80	66	96	84	90	▲
	Langedijk	31	41	26	26	36	18	18	▲
	Overig	1	1	1	1	-	-	2	
	Dijk en Waard	156	133	107	91	132	102	110	▲
Mishandeling	Heerhugowaard	195	178	155	140	125	106	148	▲
	Langedijk	61	43	43	39	39	38	36	▲
	Overig	3	-	-	-	1	-	-	
	Dijk en Waard	259	221	198	179	165	144	184	▲

Risicovolle personen/groepen

In het Zorg- en Veiligheidshuis van de Veiligheidsregio Noord-Holland-Noord worden casussen op het vlak van multiprobleemgezinnen, criminaliteit en ernstige overlast besproken. Dit betreffen complexe casussen. Het aantal individuele casussen is tussen 2017 en 2021 toegenomen van 63 naar 104 in Heerhugowaard en Langedijk tezamen. In Heerhugowaard is in de periode 2018–2021 sprake van een daling in het aantal casussen (van 97 naar 84). In Langedijk is het aantal casussen tussen 2017 en 2021 juist gestegen (van 6 naar 20 casussen).

Tabel 1.27 – Individueel casus-overleg (ICO) (personen inclusief jeugd) Zorg- en Veiligheidshuis Dijk en Waard

Bron: gemeente Dijk en Waard

2017			2018		2019		2020		2021	
	Aantal	Aantal	casussen	Aantal	casussen	geagen-deerd	casussen	geagen-deerd	casussen	geagen-deerd
	maal	maal		maal						
	geagen-	geagen-		geagen-						
	deerd	deerd		deerd						
Heerhugowaard	57	221		97	337		95	396	89	355
Langedijk	6	26		19	82		18	58	28	92
Dijk en Waard	63	247		116	419		113	454	117	447

Thema 1.4: Subjectieve veiligheid

Subjectieve veiligheid is het 'veiligheidsgevoel' van bewoners in hun eigen woonbuurt: hoe vaak voelt men zich onveilig, welk rapportcijfer geeft men de veiligheid van de buurt? Het gaat hier om het 'generieke' veiligheidsgevoel, dus niet gekoppeld aan bijvoorbeeld het uitgaansgebied of een andere locatie binnen de gemeente.

Veiligheidsbeleving buurt toegenomen

Zowel in Heerhugowaard als in Langedijk beoordelen de inwoners de veiligheid in hun buurt met een gemiddeld rapportcijfer 7,6. Dit is gelijk aan het gewogen gemiddelde in de veiligheidsregio en Nederland. Over de periode 2015–2021 is het rapportcijfer voor de veiligheid van de woonbuurt gestegen in de gemeente Dijk en Waard. Deze ontwikkeling is zowel bij Heerhugowaard als in Langedijk te zien. Deze toename komt overeen met de ontwikkeling op regionaal en landelijk vlak.

Tabel 1.28 – Rapportcijfer veiligheid buurt Dijk en Waard

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2021	Ontw.
Heerhugowaard		7,1		7,0		7,2	7,4	7,6	▲
Langedijk		7,2		7,4		7,5	7,5	7,6	▲
Dijk en Waard		7,1		7,1		7,3	7,4	7,6	▲
VR Noord-Holland-Noord	7,2	7,2	7,3	7,2	7,4	7,4	7,5	7,6	▲
Nederland	7,1	7,1	7,2	7,2	7,3	7,3	7,4	7,5	▲

Kleiner deel voelt zich onveilig

Het percentage dat zich wel eens onveilig voelt in het algemeen en in de buurt is in Heerhugowaard en Langedijk vrijwel gelijk. Drie op de tien inwoners voelen zich in het algemeen wel eens onveilig, ten opzichte van een op de tien in de eigen buurt. In vergelijking tot Nederland, voelen inwoners van Dijk en Waard zich veiliger in de eigen buurt.

Inwoners van Dijk en Waard zijn zich in de periode 2015–2021 veiliger gaan voelen, zowel in het algemeen als in hun eigen buurt. Dit geldt zowel voor Heerhugowaard als Langedijk. Deze ontwikkeling is regionaal en landelijk ook zichtbaar.

Tabel 1.29 – Veiligheidsgevoel Dijk en Waard

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2019	2021	Ontw.
% voelt zich wel eens onveilig	Heerhugowaard		40%		40%		38%	32%	30%	▲
	Langedijk		36%		35%		30%	31%	31%	▲
	Dijk en Waard		38%		38%		36%	32%	31%	▲
	VR Noord-Holland-Noord	39%	38%	37%	38%	36%	37%	34%	31%	▲
	Nederland	38%	38%	37%	37%	36%	35%	33%	33%	▲
% voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt	Heerhugowaard		18%		17%		15%	10%	11%	▲
	Langedijk		13%		14%		12%	10%	10%	▲
	Dijk en Waard		17%		16%		14%	10%	11%	▲
	VR Noord-Holland-Noord	14%	14%	12%	14%	12%	13%	11%	11%	▲
	Nederland	17%	18%	17%	17%	16%	16%	14%	14%	▲

Klein deel inwoners vertoont vermijdingsgedrag

Tabel 1.30 geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Dijk en Waard zegt dat ze bepaalde vorm van vermijdingsgedrag vaak vertonen. Hierin komt naar voren dat slechts een klein deel vermijdingsgedrag vertoont. De meest voorkomende vorm van vermijdingsgedrag die inwoners van Dijk en Waard vertonen is 's avonds de deur niet opendoen (8%). Dit komt vaker voor in Heerhugowaard (9%) dan in Langedijk (5%).

Tabel 1.30 - Vermijdingsgedrag (% komt vaak voor)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Doet 's avonds niet open	Voelt zich onveilig 's avonds in de buurt op straat	Loopt of rijdt om in eigen buurt vanwege onveilige plekken	Is bang zelf slachtoffer te worden van criminaliteit	Voelt zich onveilig 's avonds alleen thuis
Heerhugowaard	9%	3%	3%	2%	2%
Langedijk	5%	3%	1%	3%	1%
Dijk en Waard	8%	3%	2%	2%	2%
VR Noord-Holland-Noord	6%	2%	2%	2%	1%
Nederland	8%	3%	3%	2%	2%

Bijna twee op de tien inwoners achten kans op slachtofferschap oplichting via internet groot

Van de verschillende misdrijven verwachten inwoners van Dijk en Waard dat de kans het grootst (18%) is dat ze slachtoffer worden van oplichting via internet. Zeven procent verwacht in de komende 12 maanden slachtoffer te worden van inbraak. Slechts een klein deel verwacht slachtoffer te worden van mishandeling en beroving op straat met of zonder geweld. De verwachte kans op slachtofferschap van verschillende delicten is vergelijkbaar met het gewogen gemiddelde in de veiligheidsregio en het Nederlands gemiddelde. Alleen de verwachte kans op inbraak is in Dijk en Waard hoger dan gemiddeld in de veiligheidsregio (6%). Ook tussen Heerhugowaard en Langedijk zijn er vrijwel geen verschillen in het verwachte slachtofferschap (Tabel 1.31).

Tabel 1.31 - Geschatte kans op slachtofferschap (% (heel) grote kans)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Oplichting via internet	Inbraak in woning	Mishandeling	Zakkenrollerij zonder geweld	Beroving op straat met geweld
Heerhugowaard	18%	8%	3%	2%	2%
Langedijk	18%	7%	2%	2%	2%
Dijk en Waard	18%	7%	3%	2%	2%
VR Noord-Holland-Noord	6%	2%	2%	2%	17%
Nederland	6%	2%	2%	2%	17%

Resultaten consultatie bewoners Dijk en Waard

Voor de veiligheidsanalyse Dijk en Waard heeft I&O Research in samenwerking met de gemeente Dijk en Waard een kort onderzoek uitgevoerd naar de veiligheidsbeleving van de inwoners. Voor dit onderzoek heeft de gemeente een open link uitgestuurd via verschillende kanalen aan inwoners. De inwoners konden het onderzoek invullen van 31 maart tot en met 17 april 2022. In totaal hebben 461 inwoners de vragenlijst ingevuld, hiervan kwamen er 301 uit Heerhugowaard (65%) en 154 uit Langedijk (33%), 6 respondenten gaven aan dit niet te weten (1%). In bijlage 4 is een overzicht van de verdeling naar wijk opgenomen. De uitkomsten zijn niet representatief voor de gehele bevolking van Dijk en Waard. Dit heeft de volgende achtergronden:

- 1 Er is geen representatieve steekproef getrokken, ook is er geen weging op de data toegepast. Een weging zorgt ervoor dat de steekproef op bepaalde persoonskenmerken (bijvoorbeeld leeftijd, geslacht, opleidingsniveau) overeenkomt met de werkelijke verhoudingen in de bevolking;
- 2 Een open link zorgt voor een zogeheten 'selectie-effect'. Het is waarschijnlijk dat vooral inwoners die affiniteit hebben met het thema of zich extra zorgen maken om de veiligheid de vragenlijst invullen. Hierdoor kunnen de uitkomsten bijvoorbeeld een over- of onderschatting zijn.

De bewonersconsultatie moet worden gezien als een kwalitatieve aanvulling op de representatieve cijfers Veiligheidsmonitor en geeft meer inzicht in de achtergronden van gevoelens van onveiligheid en van een eventuele ervaren achteruitgang van de veiligheid, en de prioritering van veiligheidsonderwerpen. In deze paragraaf worden de uitkomsten besproken.

Veiligheid in eigen woonplaats

Respondenten van de bewonersconsultatie beoordelen de veiligheid in hun woonplaats met een gemiddeld rapportcijfer 6,6.

In totaal geven 90 respondenten een onvoldoende voor de veiligheid in hun woonplaats (20%). Er zijn naar leeftijd bezien verschillen in het rapportcijfer dat respondenten geven. Jongere respondenten (van 13 tot en met 34 jaar) voelen zich het veiligst en geven de veiligheid van hun woonplaats een gemiddeld rapportcijfer 7,3.

Aan de respondenten vroegen wij vervolgens of ze hun antwoord toe konden lichten. Ongeacht de hoogte van het rapportcijfer gaven respondenten veelal hetzelfde soort antwoorden.

Respondenten die zich niet veilig voelen (rapportcijfer veiligheid woonplaats onvoldoende)

Respondenten voelen zich om verschillende redenen niet veilig. Dit komt vaak door hangjongeren, drugscriminaliteit of te hard rijdend verkeer en gevaarlijke verkeerssituaties. Deze respondenten willen dan ook meer toezicht door middel van politie, boa's of camera's.

Respondenten die zich veilig voelen (rapportcijfer veiligheid woonplaats voldoende)

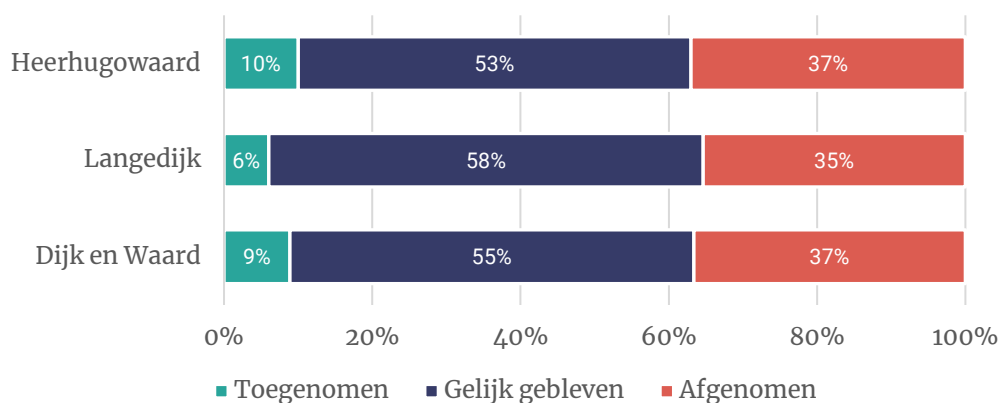
Respondenten die de veiligheid in de eigen woonplaats een hoog rapportcijfer geven, geven aan dat zij zich over het algemeen wel veilig voelen, maar dat het soms wel beter kan of dat ze juist lezen dat het onveilig is in sommige gebieden. Een voorbeeld hiervan wordt gegeven door respondenten uit Broekhorn. Over het algemeen noemen respondenten dat ze zich redelijk veilig voelen, maar dat er onvoldoende trottoir is of dat de rotondes niet veilig genoeg zijn.

Ontwikkeling veiligheid in de woonplaats

Daarna vroegen we of respondenten het gevoel hadden dat de veiligheid in de woonplaats het afgelopen jaar toe is genomen, af is genomen of gelijk is gebleven. Negen procent van de respondenten vindt dat de veiligheid is toegenomen (Figuur 1.2). Een groter deel, 37 procent, vindt juist dat de veiligheid is afgenomen. De meerderheid (55%) zegt echter dat de veiligheid gelijk is gebleven. Deze laatste groep inwoners beoordeelt de veiligheid in de woonplaats ook met een hoger rapportcijfer (7,3), in vergelijking tot de respondenten die wel een (negatieve) ontwikkeling zien.

Figuur 1.2 – Veiligheid in de woonplaats toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven

Bron: Bewoners consultatie Dijk en Waard

Wederom vroegen we respondenten om een toelichting te geven bij hun antwoord. Een afgenomen veiligheidsgevoel is vooral te wijten aan problemen rondom verkeersveiligheid en doordat de respondenten steeds meer het gevoel hebben dat er zwaardere incidenten plaatsvinden. Een respondent omschrijft het als volgt: *“Door de explosieve groei heeft Heerhugowaard er meer stadse problemen bij gekregen”*. Respondenten die aangaven dat ze vonden dat de veiligheid toegenomen was, laten in hun open antwoorden ook weten dat ze zich zorgen maken over de verkeersveiligheid en over de toename in incidenten.

Veiligheid in de buurt verbeteren door betere verkeersveiligheid en handhaving

Driekwart van de respondenten vindt dat de veiligheid in de buurt verbeterd moet worden. De respondenten die vinden dat de veiligheid niet hoeft te worden verbeterd, geven de veiligheid in de eigen woonplaats een hoger rapportcijfer (8) dan respondenten die vinden dat dit wel nodig is (6,1).

De respondenten die vinden dat de veiligheid in de buurt verbeterd moet worden, konden vervolgens zelf aangeven wat voor ideeën ze hiervoor hebben. Uit de antwoorden bleek wederom dat respondenten overlast ervaren van te hard rijdend verkeer. Bewoners noemen bijvoorbeeld het instellen van 30 km zones en deze handhaven, of het installeren van drempels als mogelijke opties om de verkeersveiligheid te verbeteren. Daarnaast wordt handhaving in het algemeen veel genoemd door respondenten. Meer blauw op straat en meer controle op hangjongeren en openbaar dronkenschap zal volgens de bewoners bijdragen aan het gevoel van veiligheid.

Belangrijke veiligheidsonderwerpen

Als laatst vroegen we respondenten aan welke veiligheidsonderwerpen de gemeente meer aandacht moest besteden (figuur 1.4). De helft vindt dat er voldoende toezicht op straat moet zijn in de vorm van politie of boa's. Dit wordt op de voet gevolgd door de verkeersveiligheid in woonstraten (45%). Deze antwoorden komen ook overeen met de twee meest genoemde ideeën voor verbetering van de veiligheid in de buurt. De top drie van belangrijkste onderwerpen wordt compleet gemaakt door geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren (31%). Echter zien respondenten niet veel nut in dat de gemeente meer aandacht gaat besteden aan gesprek tussen bewoners en overlastgevende groepen.

Belangrijke veiligheidsonderwerpen naar rapportcijfer veiligheid woonplaats

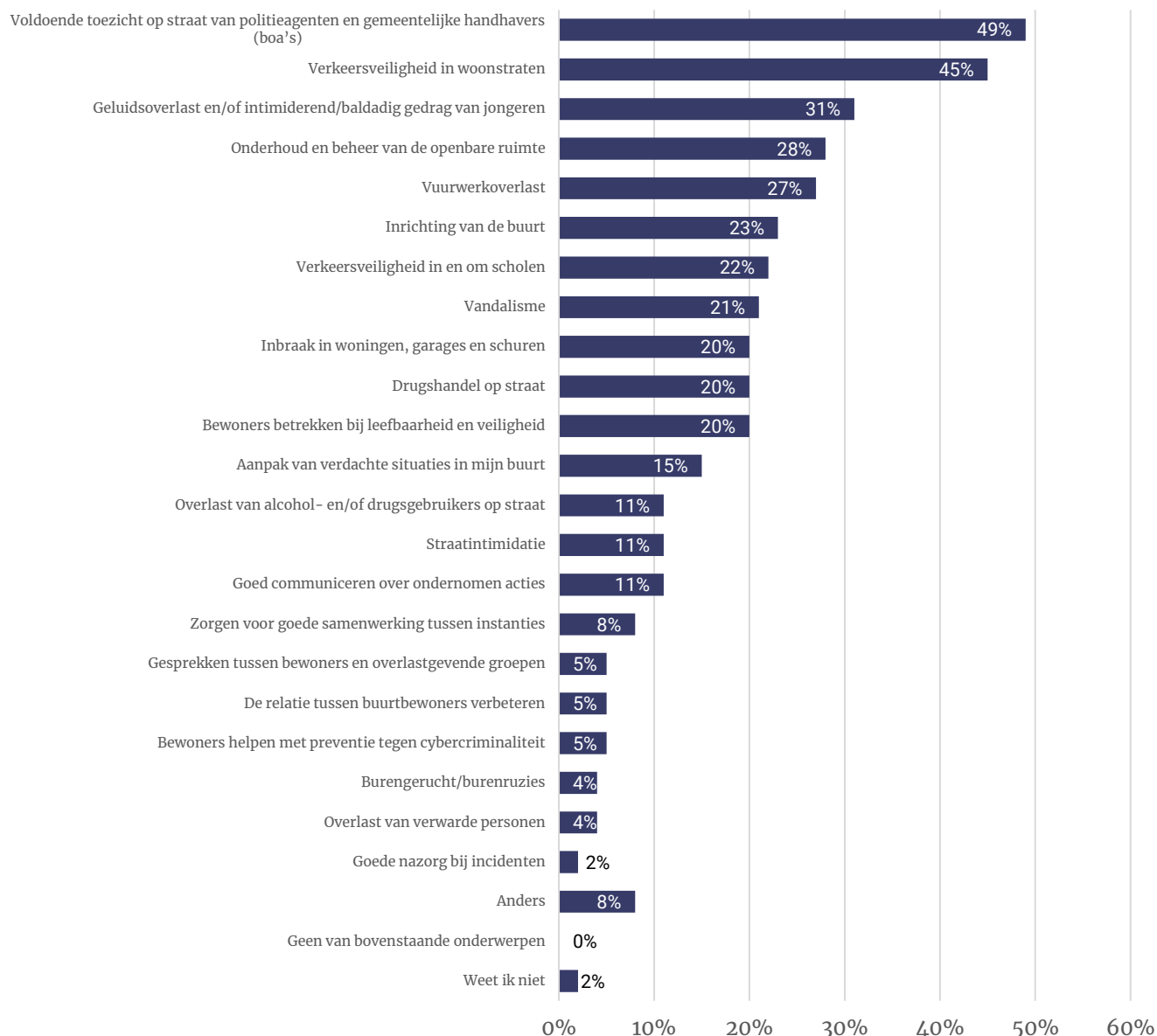
Er is nagegaan in hoeverre respondenten verschillen in de veiligheidsonderwerpen waarvan ze vinden dat de gemeente aandacht aan moet besteden naar het rapportcijfer dat ze geven voor de veiligheid in hun woonplaats. Respondenten die de veiligheid in hun woonplaats een 4 of lager geven als rapportcijfer, vinden voldoende toezicht op straat een belangrijker thema waar de gemeente aandacht aan moet besteden, dan hun medebewoners die de veiligheid een rapportcijfer van 8 of hoger geven.

Belangrijke veiligheidsonderwerpen naar ontwikkeling veiligheid woonbuurt

Respondenten die vinden dat de veiligheid in de buurt verbeterd moet worden, willen met name meer toezicht op straat (59%). Onder respondenten die wel tevreden zijn over de veiligheid in de buurt, ligt dit een stuk lager (28%).

Figuur 1.3 – Veiligheidsonderwerpen waar de gemeente meer aandacht aan moet besteden

Bron: Bewoners consultatie Dijk en Waard

2 Bedrijvigheid en veiligheid

In dit veiligheidsveld staat centraal de ‘sociale onveiligheid’ bij verschillende vormen/locaties van bedrijvigheid centraal. Dit is onderverdeeld in vier thema’s: (1) veilig winkelgebied, (2) veilige bedrijventerreinen, (3) veilig uitgaan en (4) veilig toerisme. Hieronder beschrijven we de verschillende cijfermatige uitkomsten per thema. De informatie uit het hoofdstuk bedrijvigheid en veiligheid is afkomstig van:

- Veiligheidsmonitor (2012–2021);
- Politieregistraties (2016 – 2022⁷);
- Kamer van Koophandel.

De belangrijkste uitkomsten op het thema bedrijvigheid en veiligheid zijn:

2.1 Veilig winkelgebied

- In de gemeente Dijk en Waard zijn de geregistreerde winkeldiefstallen (diefstal tijdens openingstijden) tussen 2016 en 2022 afgenomen van 135 registraties naar 104 registraties (berekend op basis van de halfjaarcijfers). Binnen deze periode was er tussen 2016 en 2018 sprake van een sterke daling, van 135 naar 91 registraties, waarna de registraties vanaf 2019 weer stegen.

2.2 Veilige bedrijventerreinen

- In de gemeente zijn de geregistreerde diefstallen en inbraken bij bedrijven(terreinen) in de periode 2016 en 2022 sterk afgenomen van 125 inbraken in 2016 naar, naar verwachting, circa 40 in 2022. Dit patroon van afname is zichtbaar in zowel Heerhugowaard als Langedijk.
- Twee procent van de inwoners van Dijk en Waard ervaart veel stankoverlast, significant minder dan de gemiddeld in de veiligheidsregio Noord-Holland Noord (3%).

2.3 Veilig uitgaan

- In Dijk en Waard ervaart minder dan 1 procent van de inwoners veel overlast van de horeca; 0,3 procent van de inwoners van Heerhugowaard ervaart horecaoverlast, tegenover 0,8 procent van de inwoners van Langedijk.
- Ook de overlastregistratie van de politie toont een vergelijkbaar beeld van relatief weinig overlast door horeca. Vóór de coronapandemie kwamen er jaarlijks minimaal 3 en maximaal 11 meldingen van overlast door geluidshinder van horeca binnen bij de politie.

2.4 Veilige evenementen

- Er zijn nauwelijks meldingen bij de politie betreffende geluidshinder van evenementen in Dijk en Waard. In de jaren voor de coronapandemie waren dit er jaarlijks minimaal 2 en maximaal 5.

2.5 Veilig toerisme

- In de gemeente Dijk en Waard zijn de registraties van diefstallen van vaartuigen of uit/vanaf vaartuigen afgenomen tussen 2016 en 2021. De verwachting op basis van de halfjaarcijfers is dat het aantal registraties in 2022 nog verder afneemt.

⁷ Geschatte cijfers, op basis van de halfjaarcijfers van 2022

Thema 2.1: Veilig winkelgebied

In winkelgebieden kunnen zich verschillende vormen van onveiligheid voordoen. Het gaat bijvoorbeeld om winkeldiefstal, zakkenrollerij en overvallen, maar ook om jongerenoverlast, vernielingen, fietsen en bromfietsen in voetgangersgebied en de mate van brandveiligheid van de winkelpanden. Daarnaast kunnen zwerfvuil en andere tekenen van verloedering tot subjectieve onveiligheid leiden.

Winkeldiefstal in de gemeente afgenomen

In 2021 zijn er in Dijk en Waard 1.500 bedrijven geregistreerd die onder de branche 'handel' vallen, waarvan 1.035 in Heerhugowaard en 465 in Langedijk⁸.

In de gemeente Dijk en Waard zijn de geregistreerde winkeldiefstallen (diefstal tijdens openingstijden) tussen 2016 en 2022 afgenomen van 135 registraties naar 104 registraties (23%). Binnen deze periode was er tussen 2016 en 2018 sprake van een sterke daling, van 135 naar 91 registraties, waarna de registraties vanaf 2019 weer stegen. Ditzelfde patroon is zichtbaar in Heerhugowaard. In Langedijk is het aantal registraties sinds 2017 afgenomen. Op basis van de halfjaarcijfers is de verwachting dat het aantal registraties in 2022 licht toe zal nemen. In de politie eenheid is ook sprake van een daling van de registraties van winkeldiefstallen tussen 2016 en 2022 (met 11%).

Tabel 2.1 – Winkeldiefstal politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Winkeldiefstal	Heerhugowaard	121	93	79	88	134	107	92	▲
	Langedijk	14	16	12	8	8	5	12	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	135	109	91	96	142	112	104	▲
	Politie Eenheid	3.226	2.667	2.639	2.664	2.459	2.337	2.874	▲
	Nederland	39.095	37.610	37.492	39.229	34.346	30.697	37.768	

⁸ Bron: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/81575NED/table>

De aanwezigheid van een trend (en de richting hiervan) wordt per indicator gevisualiseerd met een teken in de laatste kolom van iedere tabel:

Er is sprake van een positieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute afname van minimaal 10 en 10%)*

Er is sprake van een negatieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute toename van minimaal 10 en 10%)*

Indien er *geen* eenduidige ontwikkeling is tussen twee opeenvolgende meetjaren, is er geen teken weergegeven.

*De cijfers van 2022 zijn berekend door de halfjaarcijfers van 2022 te vermenigvuldigen met twee om op geschatte jaarcijfers te komen.

Thema 2.2: Veilige bedrijventerreinen

Onveiligheid op bedrijventerreinen kent zowel sociale als fysieke aspecten: bedrijfsinbraak, diefstal, overvallen en vernieling aan de ene kant en aan de andere kant inrichting en onderhoud van de terreinen, verkeersveiligheid en brandveiligheid. Ook kunnen zich illegale bewoning en drugsdelicten als hennepplantages voordoen (NB: 'externe veiligheid' ofwel veiligheid rond inrichtingen waarin gevaarlijke stoffen worden opgeslagen en/of bewerkt, is onderdeel van veiligheidsveld 4: Fysieke veiligheid).

Afname diefstallen en inbraken bedrijven

In de gemeente zijn de diefstallen en inbraken bij bedrijven(terreinen) in de periode 2016 en 2022 sterk afgenomen, met 68 procent. Deze sterke daling geldt voor zowel Heerhugowaard als Langedijk. Ditzelfde patroon is zichtbaar in de politie eenheid (62%) en in Nederland (55%).

In 2019 was er nog wel een stijging in het aantal geregistreerde diefstallen/inbraken bij bedrijven (102 diefstallen/inbraken). Deze opleving was zowel in Heerhugowaard (71) als Langedijk (31) zichtbaar.

Tabel 2.2 – Diefstal/inbraak bedrijven politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Diefstal/inbraak bedrijven	Heerhugowaard	97	58	49	71	38	27	30	▲
	Langedijk	28	21	20	31	20	6	10	▲
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	125	79	69	102	58	33	40	▲
	Politie eenheid	2.051	1.816	1.426	1.487	1.136	659	780	▲
	Nederland	26.752	22.820	19.828	19.472	16.704	11.234	11.906	▲

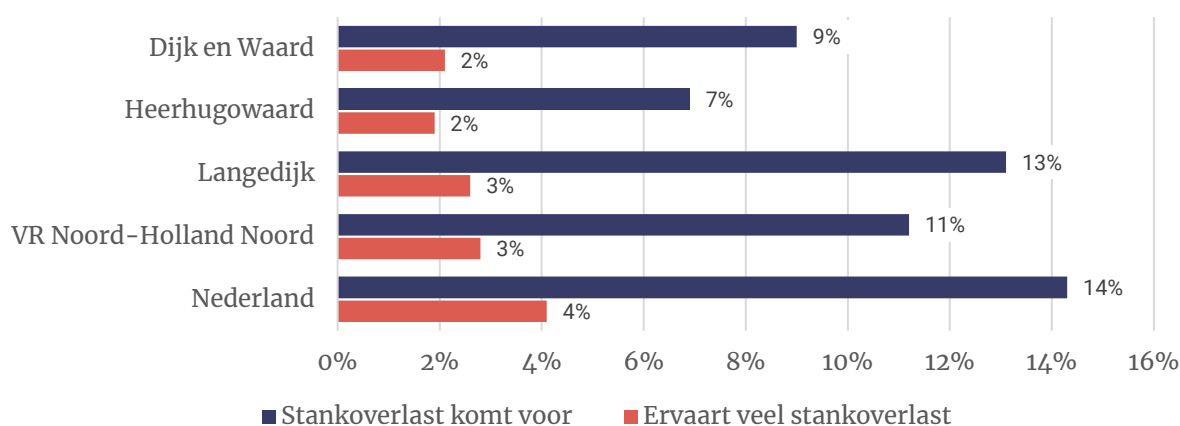
Stankoverlast in Dijk en Waard minder dan gemiddeld in de veiligheidsregio

Negen procent van de inwoners van Dijk en Waard geeft aan dat stankoverlast in de buurt wel eens voorkomt, 2 procent ervaart hier ook veel overlast van. In vergelijking tot het gewogen gemiddelde van de veiligheidsregio geven minder inwoners van Dijk en Waard aan dat stankoverlast voorkomt in de buurt.

De voormalige gemeenten binnen Dijk en Waard verschillen ook van elkaar. In Heerhugowaard geeft een kleiner deel van de inwoners aan dat stankoverlast voorkomt (7%) dan in Langedijk (13%). De ervaren overlast hiervan verschilt niet. De gemeente geeft aan geen goede registraties bij te houden van stankmeldingen. In Heerhugowaard wordt dit op een andere manier geregistreerd dan in Langedijk, en een deel van deze meldingen komen ook binnen bij de Omgevingsdienst.

Figuur 2.1 – Stankoverlast per gebied

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

Thema 2.3: Veilig uitgaan

Uitgaansvoorzieningen hebben enerzijds een positief effect op de veiligheid: het culturele en sociale klimaat varen er wel bij. Ook zijn er economische voordelen. Maar er kunnen zich ook veiligheidsproblemen rond uitgaansvoorzieningen voordoen, zoals geweld, overlast en vernielingen (eventueel vernielingen rond de zgn. (s)looproutes). In 2021 zijn er 195 horeca bedrijven geregistreerd in Dijk en Waard, waarvan 120 in Heerhugowaard en 75 in Langedijk.⁹

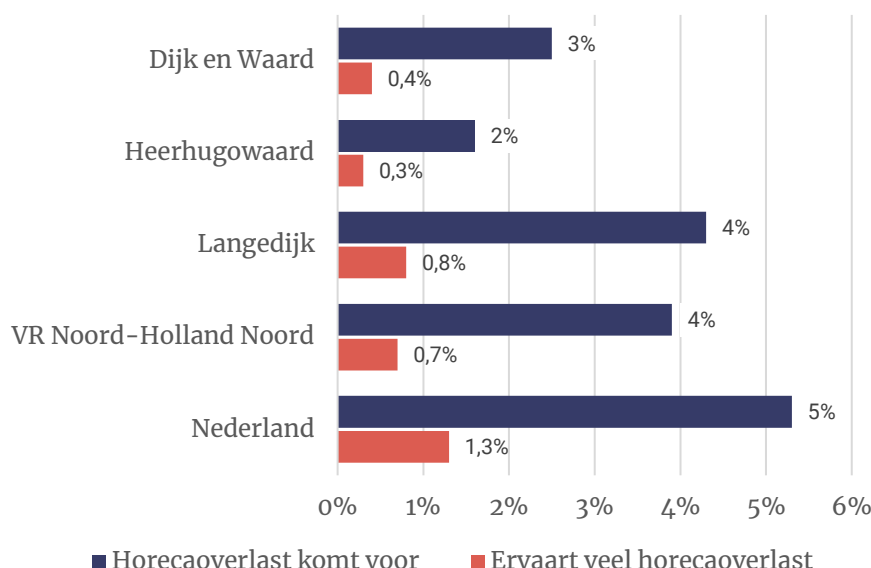
Minder dan 1 procent ervaart veel horecaoverlast

In Dijk en Waard geeft 3 procent van de inwoners aan dat overlast van horeca wel eens voorkomt, minder dan 1 procent ervaart hier veel overlast van. Ten opzichte van het gewogen gemiddelde van de veiligheidsregio geven inwoners minder vaak aan dat overlast van horeca voorkomt in de buurt. De mate van overlast die men hiervan ervaart, verschilt niet. Hoewel dit niet getoetst is op significantie, zal – in vergelijking tot Nederland – in Dijk en Waard een kleiner deel van de inwoners vinden dat er overlast van horeca in de buurt is.

In Langedijk geven inwoners aan dat er meer overlast is van horeca dan in Heerhugowaard, maar het percentage dat veel overlast ervaart, verschilt niet tussen deze twee gebieden.

Figuur 2.2 – Overlast van horeca per gebied

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

Weinig politieregistraties geluidshinder

Net als uit de Veiligheidsmonitor, blijkt ook uit de politieregistraties dat geluidshinder van de horeca beperkt is. Dit was niet alleen in de coronaperiode het geval (door sluiting van horeca), maar ook voor deze periode. Door het lage aantal registraties kan er geen trend worden gemeten, wel is duidelijk dat het aantal registraties schommelt over de jaren. De verwachting is dat in 2022 deze meldingen licht toe zullen nemen ten opzichte van 2021 (op basis van de halfjaarcijfers).

⁹ Bron: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/81575NED/table>

Tabel 2.3 – Politieregistraties geluidshinder horeca (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Geluidshinder horeca	Heerhugowaard	5	1	1	1	1	2	8	
	Langedijk	6	5	2	2	0	0	2	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	11	6	3	3	1	2	10	
	Politie eenheid	681	530	609	459	252	241	350	▲
	Nederland	6.270	5.796	5.480	4.768	3.136	2.542	3.784	▲

Thema 2.4: Veilige evenementen

Evenementen, zeker de grootschalige, kunnen behoorlijke veiligheidsrisico's opleveren. Het is aan de organisator voorwaarden voor de veiligheid te realiseren en aan de gemeenten om de juiste voorwaarden te stellen en die te handhaven. De risico's zijn met name gelegen in geweld, overlast, vernieling, brandveiligheid en crisisbeheersing. Daarnaast zijn er mogelijke dwarsverbanden met externe veiligheid (evenementenlocaties nabij externe veiligheidsinrichtingen) en aanpak georganiseerde criminaliteit (uitbreiding BIBOB-beleidslijn met evenementen).

Weinig meldingen geluidshinder evenementen

In Dijk en Waard komen weinig meldingen binnen van geluidshinder van evenementen. Dit was ook al voor de coronaperiode het geval. De verwachting is dat in 2022 deze meldingen ook laag zullen blijven. .

Tabel 2.4 – Politieregistraties geluidshinder evenementen (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Geluidshinder evenementen	Heerhugowaard	3	3	0	1	0	2	2	
	Langedijk	2	1	1	3	1	0	0	
	Overig	-	-	1	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	5	4	2	4	1	2	2	
	Politie eenheid	126	100	89	76	43	67	62	▲
	Nederland	1.856	1.834	1.689	1.594	679	1.086	1.594	▲

Thema 2.5: Veilig toerisme

Veilig toerisme heeft betrekking op de onveiligheid die zich kan voordoen in en rond recreatiegebieden zoals strand- en duingebied, natuurgebieden, recreatieplassen en op en rond toeristische verblijfslocaties zoals campings, bungalowparken en jachthavens. De risico's betreffen bijvoorbeeld beroving, diefstal uit/van vaartuigen, inbraak, geweld, overlast, vernieling. Ook kan het gaan om concentraties van 'minder zichtbare' vormen van criminaliteit, waarbij niet zozeer toeristen rechtstreeks het slachtoffer zijn: bepaalde locaties vormen een knooppunt van verschillende vormen van georganiseerde criminaliteit (druggerelateerd, heling, mensenhandel).

Diefstallen water afgenomen

In de gemeente Dijk en Waard zijn de diefstallen van vaartuigen of uit/vanaf vaartuigen tussen 2016 en 2021 afgenomen met 43 procent (van 23 naar 13 diefstallen). De verwachting is dat dit aantal in 2022 nog verder afneemt. Het cijfer van 2022 is wel gebaseerd op halfjaarcijfers en hierdoor een schatting.

Deze trend is ook zichtbaar binnen de politie eenheid en Nederland. In Langedijk lag het aantal diefstallen gemiddeld hoger dan in Heerhugowaard, echter nemen deze registraties met de jaren af, waardoor het aantal ongeveer gelijk komt te liggen aan Heerhugowaard.

Tabel 2.5 – Diefstallen (water) (absolute aantallen)¹⁰ gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Diefstallen (water)	Heerhugowaard	5	3	5	3	5	3	4	
	Langedijk	16	4	10	10	6	8	0	▲
	Overig	2	2	3	-	1	2	2	
	Dijk en Waard	23	9	18	13	12	13	6	▲
	Politie eenheid	390	283	249	255	270	240	238	▲
	Nederland	2.213	1.946	1.687	1.560	1.668	1.227	1180	▲

¹⁰ Hieronder vallen diefstallen (uit/vanaf) vaartuig

3 Jeugd en veiligheid

In dit veiligheidsveld staan veiligheidsvraagstukken in relatie tot jeugd centraal. Te onderscheiden veiligheidsthema's zijn: (1) jeugdoverlast en -problematiek, (2) jeugd, alcohol en drugs en (3) veilig in en om de school. Hieronder beschrijven we het cijfermatig beeld per thema. De informatie uit het hoofdstuk jeugd en veiligheid is afkomstig van:

- Veiligheidsmonitor (2012-2021);
- Politieregistratie (2016-2022)¹¹;
- Openbare data Bureau Halt (2017-2021);
- Openbare data GGD Hollands Noorden (2017-2021);
- Openbare data Centraal Bureau voor de Statistiek (meldingen kindermishandeling 2019-2021).

De belangrijkste uitkomsten op het thema jeugd en veiligheid zijn:

3.1 Jeugdoverlast en -problematiek

- In Dijk en Waard ervaart 4 procent van de inwoners veel overlast van rondhangende jongeren in de buurt, drie op de tien (29%) geven aan dat deze vorm van overlast wel eens voorkomt in de buurt.
- In de periode 2020-2021 zijn er bij de politie meer meldingen van overlast door jongeren binnengekomen, in vergelijking tot de jaren ervoor (2016-2019). Waarschijnlijk moet de oorzaak worden gezocht in de coronapandemie.
- In 2021 zijn er 46 jongeren doorverwezen naar Bureau Halt. Dit is een sterke daling, na een stabiele periode tussen 2017-2020.

3.2 Jeugd, alcohol en drugs

- In Dijk en Waard dronk 59 procent van de jongvolwassenen (16-25 jaar) de afgelopen maand meer dan 5 drankjes bij 1 gelegenheid (bingedrinken). Er zijn geen verschillen tussen Heerhugowaard en Langedijk.
- Zestien procent van de 16 tot 25-jarigen gebruikte in de afgelopen maand softdrugs en 8 procent gebruikte harddrugs.
- Vijftien procent van de inwoners van Dijk en Waard maakt wel eens drugsgebruik en drugshandel mee in de wijk, 3 procent ervaart hier zelf veel overlast van. Er zijn geen verschillen tussen Heerhugowaard en Langedijk.
- In 2021 zijn er geen incidenten omtrent drugs-/drankoverlast door de politie geregistreerd als misdrijf. Dit is vergelijkbaar met de andere jaren over de periode 2016-2021.
- Het aantal overlastmeldingen veroorzaakt door drugs/drank ligt echter hoger. In 2021 heeft de politie 112 overlastmeldingen ontvangen, hoger dan de voorgaande jaren.

3.3 Veilig in en om de school

- In de coronaperiode zijn de meldingen van huiselijk geweld bij Veilig Thuis toegenomen. Dit is zichtbaar bij de gemeente Dijk en Waard als geheel, alsook voor Heerhugowaard en Langedijk afzonderlijk.

¹¹ Geschatte cijfers, op basis van de halfjaarcijfers van 2022

Thema 3.1: Jeugdoverlast en -problematiek

Bij jeugdoverlast gaat het vooral om overlast in groepsverband, zowel in ‘milde’ vorm als hardnekkiger, ‘zwaarder’. Het kan gaan om geluidsoverlast, intimiderend aanwezig zijn, zwerfvuil achterlaten en soms ook vernielingen en andere vormen van criminaliteit. Kenmerkend voor de minder zware groepen is dat ze in principe goed aanspreekbaar/corrigeerbaar zijn door de omgeving. Bij de zwaardere vormen is er meer ‘eigen systeem’ (hiërarchie) in de groepen en zijn ze lastiger te corrigeren. Ook is er veelal (lichte) criminaliteit in het spel. Het onderdeel ‘jeugdproblematiek’ heeft vooral betrekking op individuele problematische jongeren. Het gaat om jongeren met problemen op meerdere leefgebieden die niet zelden ook ‘veelpleger’ zijn. Ze vormen mogelijk de harde kern van jeugdgroepen, soms zelfs criminele groepen. Het betreft zogenaamde ‘complexe casuïstiek’ die een integrale PGA (evt. Top X-aanpak) behoeft.

Vijf procent ervaart veel overlast van rondhangende jongeren

Drie op de tien inwoners van Dijk en Waard geven aan dat overlast van rondhangende jongeren wel eens voorkomt, dit is gelijk aan het gewogen gemiddelde van de veiligheidsregio en het Nederlandse gemiddelde. In Heerhugowaard (32%) komt deze overlast meer voor dan in Langedijk (24%). Een klein deel (4%) van Dijk en Waard ervaart zelf veel overlast van de rondhangende jongeren. Er is hierin geen verschil in overlast tussen Heerhugowaard en Langedijk. Ook verschilt Dijk en Waard hierin niet van het gemiddelde van de veiligheidsregio en landelijk.

Tabel 3.1 - Overlast rondhangende jongeren in de buurt

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Rondhangende jongeren (% komt wel eens voor)	Rondhangende jongeren (% veel overlast)
Heerhugowaard	32%	5%
Langedijk	24%	4%
Dijk en Waard	29%	4%
VR Noord-Holland-Noord	27%	4%
Nederland	31%	6%

Meldingen overlast jeugd toegenomen

In 2020 en 2021 zijn in Dijk en Waard de meeste meldingen van overlast door jeugd bij de politie binnengekomen (in de periode 2016–2021). De verwachting is dat het aantal meldingen in 2022 op 546 uitkomt. Dit patroon is zichtbaar bij zowel Heerhugowaard als Langedijk, waarbij wel de verwachting is dat de afname in Heerhugowaard sterker zal zijn. De verklaring hiervoor kan worden gezocht in de coronapandemie in 2020 en 2021.¹² Echter liggen de verwachte aantal meldingen in 2022 nog wel hoger dan voor de coronapandemie (2019).

¹² Bron: <https://ccv-secondant.nl/platform/article/overlast-onder-corona>

Tabel 3.2 – Meldingen overlast jeugd (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Overlast jeugd	Heerhugowaard	442	314	294	333	758	679	430	
	Langedijk	103	83	83	80	226	150	116	▼
	Overig	8	5	1	3	5	4	-	
	Dijk en Waard	553	402	378	416	989	833	546	
	Politie eenheid	10.442	9.346	6.747	6.973	13.683	11.889	7.618	▲
	Nederland	86.409	87.874	70.803	76.546	137.949	125.451	85.320	

De aanwezigheid van een trend (en de richting hiervan) wordt per indicator gevisualiseerd met een teken in de laatste kolom van iedere tabel:

Er is sprake van een positieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute afname van minimaal 10 en 10%)*

Er is sprake van een negatieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute toename van minimaal 10 en 10%)*

Indien er *geen* eenduidige ontwikkeling is tussen twee opeenvolgende meetjaren, is er geen teken weergegeven.

*De cijfers van 2022 zijn berekend door de halfjaarcijfers van 2022 te vermenigvuldigen met twee om op geschatte jaarcijfers te komen.

De gemeente heeft zelf geen registraties met betrekking tot overlast van jeugd. Wel heeft de politie aanvullende cijfers aangeleverd van geregistreerde meldingen van jeugdoverlast in 2021 naar pleeglocatie. Naar aanleiding van deze meldingen is een top 5 te maken (op straatnaam). In 2021 zijn de meeste meldingen gedaan aan de Roze Flamingo (40 meldingen). Dit wordt gevolgd door Jade (30 meldingen). Aan de Brandpunt en Middenwaard zijn beide 20 meldingen gedaan. In de Anna Plaktuin zijn 16 meldingen gedaan in 2021.

Verwijzingen Bureau Halt afgenomen

Jongeren tussen de 12 tot 18 jaar worden naar Bureau Halt gestuurd wanneer ze een strafbaar feit hebben gepleegd. In 2021 werden er 46 jongeren uit Dijk en Waard doorgestuurd naar Halt, dit zijn 5,6 meldingen per 1.000 inwoners. Over de periode 2017–2020 was het aantal meldingen redelijk stabiel, dit is gedaald in 2021. Dit patroon is zichtbaar in zowel Heerhugowaard als Langedijk.

Procentueel zijn deze verwijzingen in Dijk en Waard in de periode 2017–2021 gehalveerd. Voor de daling zijn er twee mogelijke verklaringen te benoemen. Enerzijds blijkt uit de verschillende cijfers uit de politiedata en de Veiligheidsmonitor dat verschillende misdrijven over de gehele linie zijn afgenomen, dus ook het soort misdrijven waarvoor jongeren met name doorgestuurd worden naar Halt. Anderzijds gaf de gemeente aan dat er zwaardere misdrijven gepleegd worden door de jongeren, terwijl een doorverwijzing naar Halt vooral voor lichte vergrijpen bedoeld is.

Tabel 3.3 – Verwijzingen bureau halt ontwikkeling 2017-2021 gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare data bureau Halt

		2017	2018	2019	2020	2021	Ontwikkeling 2017–2021	
							Absolute ontwikkeling	Procentuele ontwikkeling
Verwijzingen	Heerhugowaard	72	59	79	72	35	-37	51%
	Langedijk	23	27	22	19	11	-12	52%
	Dijk en Waard	95	86	101	91	46	-49	52%
Per 1.000 inwoners	Heerhugowaard	15,7	13	17,4	16	6,7	-9	
	Langedijk	9,9	11,6	9,8	8,6	4,4	-5,5	
	Dijk en Waard	12,8	12,3	13,6	12,3	5,6	-7,2	

Jeugdproblematiek

In het Zorg- en Veiligheidshuis liepen in 2021 25 casussen, welke in totaal 150 keer geagendeerd zijn. Al deze casussen speelden in Heerhugowaard. Hoewel het aantal casussen de afgelopen jaren stabiel is gebleven voor Heerhugowaard, is de frequentie waarmee deze casussen geagendeerd werden toegenomen. De problematiek lijkt hiermee dus complexer geworden. Daarnaast lopen er in Dijk en Waard nog 6 jongeren in de persoonsgebonden aanpak.

Tabel 3.4 – Casussen Jeugd, Zorg- en Veiligheidshuis Dijk en Waard

Bron: gemeente Dijk en Waard

		2017		2018		2019		2020		2021	
		Aantal casussen	Aantal maal geagendeerd	Aantal casussen	Aantal maal geagendeerd	Aantal casussen	Aantal maal geagendeerd	Aantal casussen	Aantal maal geagendeerd	Aantal casussen	Aantal maal geagendeerd
Heerhugowaard		15	79	22	82	23	101	22	113	25	150
Langedijk		1	4	3	16	6	19	3	7	0	0
Dijk en Waard		16	83	25	98	29	120	25	120	25	150

Thema 3.2: Jeugd, alcohol en drugs

Hierbij gaat het bijvoorbeeld om overlast van alcohol- en drugsgebruik in de openbare ruimte, eventueel in uitgaansgebied/-gelegenheden. Het drank- en drugsgebruik kan in verband staan met geweld, vernielingen, geluidsoverlast. De beheersing van het gebruik en de overlast is een belangrijke opgave van de gemeente. Een ander onveiligheidsaspect speelt daarbij ook een belangrijke rol: de gezondheidsrisico's van (overmatig) alcohol- en drugsgebruik.

(Problematisch) drugs- en alcoholgebruik jongeren licht afgenomen

In Dijk en Waard is er tussen 2017 en 2021 een daling van 3 procentpunt in het aandeel jongeren dat in de voorgaande maand meer dan 5 drankjes bij 1 gelegenheid (bingedrinken) dronk. In 2021 komt het percentage jongeren van de gemeente Dijk en Waard dat aan bingedrinken deed overeen met het landelijk gemiddelde en het gemiddelde in de GGD.

In 2021 verschillen de twee voormalige gemeenten niet van elkaar, dit verschil was wel zichtbaar in 2019. Toen dronk ruim de helft van de jongeren van Heerhugowaard (54%) meer dan 5 drankjes bij 1 gelegenheid, in vergelijking tot driekwart (73%) van de jongeren in Langedijk.

Tabel 3.5 – Afgelopen maand meer dan 5 drankjes bij 1 gelegenheid (bingedrinken) 16 – 25-jarigen

Bron: GGD Hollands Noorden

	2017	2019	2021
Heerhugowaard	-	54%	58%
Langedijk	-	73%	60%
Dijk en Waard	62% ¹³	60%	59%
GGD regio Noord-Holland Noord	-	64%	60%
Nederland	64%	64%	60%

Drugsgebruik stabiel gebleven

In Dijk en Waard heeft 16 procent van de jongeren in 2021 wel eens softdrugs gebruikt. Sinds 2019 is dit aandeel stabiel gebleven. Er zijn in 2021 nagenoeg geen verschillen in het aandeel jongeren dat softdrugs gebruikt in Heerhugowaard en Langedijk. Ten opzichte van 2019 is er wel een verandering zichtbaar; het aandeel is in Heerhugowaard stabiel gebleven en in Langedijk gedaald, van 21 naar 17 procent. Acht procent van de jongeren in Dijk en Waard heeft in de afgelopen maand harddrugs gebruikt, dit is redelijk stabiel gebleven ten opzichte van 2019 (10%).

Het drugsgebruik onder jongeren in Dijk en Waard verschilt ook niet van de GGD-regio en landelijk. Er zijn geen cijfers beschikbaar voor het harddrugsgebruik op het niveau van de twee voormalige gemeenten.

Tabel 3.6 – Afgelopen maand softdrugs gebruikt 16 – 25-jarigen

Bron: GGD Hollands Noorden

	2019	2021
Heerhugowaard	15%	15%
Langedijk	21%	17%
Dijk en Waard	17%	16%
GGD regio Noord-Holland Noord	14%	15%
Nederland	15%	14%

Tabel 3.7 – Afgelopen maand harddrugs gebruikt 16 – 25-jarigen¹⁴

Bron: GGD Hollands Noorden

	2019	2021
Dijk en Waard	10%	8%
Nederland	10%	7%

¹³ Van 2017 zijn alleen de data beschikbaar van 2017 (op basis van het dashboard van de GGD Hollands Midden). De data van 2019–2021 voor Heerhugowaard en Langedijk zijn verkregen uit de Emovo data, ontvangen van de gemeente Dijk en Waard. In dit document waren van 2017 voor Heerhugowaard en Langedijk geen data beschikbaar.

¹⁴ geen cijfers beschikbaar van Heerhugowaard en Langedijk

Drie procent ervaart veel overlast door drugsgebruik of -handel

Vijftien procent van de inwoners van Dijk en Waard geeft aan dat ze wel eens drugsgebruik of drugshandel zien, dit is minder dan gemiddeld in Nederland (19%). Drie procent van de inwoners van Dijk en Waard heeft hier daadwerkelijk veel overlast van. Er zijn geen verschillen in de mate waarin inwoners van Heerhugowaard en Langedijk overlast ervaren.

Tabel 3.8 - Overlast door drugsgebruik

Bron: veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Drugsgebruik		Drugshandel	
	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast
Heerhugowaard	17%	3%	15%	3%
Langedijk	12%	2%	14%	3%
Dijk en Waard	15%	3%	15%	3%
VR Noord-Holland-Noord	14%	2%	15%	3%
Nederland	19%	3%	19%	3%

Nauwelijks politieregistraties van drugs-/drankoverlast, meldingen wel gestegen

In 2021 zijn geen misdrijven rondom drugs- of drankoverlast door de politie geregistreerd. Dit sluit aan bij het beeld van de voorgaande jaren. De verwachting is dat in 2022 deze lijn zich zal voortzetten met 2 meldingen.

Over de periode 2016-2021 is er een stijgende ontwikkeling te zien in het aantal meldingen. Vooral de stijging van het aantal meldingen binnen Langedijk is groot (350%) in verhouding met Heerhugowaard (62%). De verwachting is ook dat deze trend zich in 2022 zal doorzetten, met 126 meldingen.

Tabel 3.9 – Registraties en meldingen overlast drugs-en alcoholgebruik (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard¹⁵

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Registratie drugs/ drank overlast	Heerhugowaard	0	0	1	1	0	0	2	
	Langedijk	0	0	0	1	0	0	2	
	Overig	2	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	2	0	1	2	0	0	4	
	Politie eenheid	6	4	7	10	2	2	8	
	Nederland	216	206	168	191	156	131	202	
Meldingen overlast i.v.m. alcohol/ drugs	Heerhugowaard	53	73	69	80	80	86	100	▼
	Langedijk	6	7	15	20	28	27	26	▼
	Overig	1	-	-	-	-	1	-	
	Dijk en Waard	60	80	84	100	108	112	126	▼
	Politie eenheid	2.415	2.323	2.609	2.654	3.179	3.039	3.498	▼
	Nederland	29.708	32.429	36.807	40.161	46.271	45.923	53.194	▼

¹⁵ Ondanks dat deze cijfers niet expliciet over jongeren gaan, komt drugs/drank overlast wel vaak voor in combinatie met jongeren.

Thema 3.3: Veilig in en om de school en thuis

Jeugd kan dader zijn en slachtoffer van onveiligheid; thuis, in de buurt, bij het stappen maar ook op school. Mogelijke veiligheidsproblemen op en rond scholen zijn pesten, geweldpleging, diefstal, overlast (voor omwonenden), vernielingen en verkeersonveiligheid.

Stijging meldingen kindermishandeling Veilig Thuis

In Dijk en Waard is er een flinke stijging in 2020 in het aantal meldingen bij Veilig Thuis over vermoedens van kindermishandeling ten opzichte van 2019. In 2021 is dit iets gedaald ten opzichte van 2020, maar het blijft boven het niveau van 2019. Deze stijging in 2020 is mogelijk het gevolg van de coronapandemie. Dit blijkt uit het landelijke beeld dat door Veilig Thuis-organisaties wordt geschetst.¹⁶ Deze organisaties zagen een stijging in het aantal acute meldingen gedurende de coronapandemie.

Tabel 3.10 – Veilig thuis - meldingen Kindermishandeling

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

	2019	2020	2021	Ontwikkeling 2019 – 2021	
				Absolute ontwikkeling	Procentuele ontwikkeling
Heerhugowaard	190	320	335	245	76%
Langedijk	70	110	100	30	43%
Dijk en Waard	260	430	435	175	40%

Jeugdhulp en – bescherming gelijk aan Nederlands gemiddelde

In 2021 heeft 11 procent van de jongeren tot 18 jaar jeugdhulp gehad en kreeg 2 procent jeugdbescherming. Het percentage jeugdhulp is gelijk aan het Nederlandse gemiddelde. Er zijn geen afzonderlijke cijfers van de voormalige gemeenten Heerhugowaard en Langedijk beschikbaar.

Tabel 3.11 – Jeugdzorg 2021(tot 18 jaar)

Bron: GGD Hollands Noorden

	Jeugdhulp	Jeugdbescherming
Dijk en Waard	11%	2%
Nederland	11%	1%

¹⁶ <https://www.huiselijkgeweld.nl/actueel/nieuws/2021/01/14/stijging-van-acute-meldingen-bij-veilig-thuis>

4 Fysieke veiligheid

Dit veiligheidsveld concentreert zich op fysieke veiligheidsvraagstukken: (1) verkeersveiligheid, (2) brandveiligheid, (3) externe veiligheid en (4) rampenbestrijding en crisisbeheersing. Hieronder beschrijven we het cijfermatig beeld per thema. De informatie uit het hoofdstuk fysieke veiligheid is afkomstig van:

- Veiligheidsmonitor 2012–2021;
- Politieregistratie (2016 – 2022¹⁷);
- Waar staat je gemeente (2016– 2021);
- Gemeentelijke data.

De belangrijkste uitkomsten op het thema fysieke veiligheid zijn:

4.1 Verkeersveiligheid

- Bij acht op de tien inwoners komen verkeersproblemen voor in de wijk, met name te hard rijdend verkeer. Dit komt vaker voor in Heerhugowaard dan in Langedijk.
- Drie op de tien inwoners van Dijk en Waard ervaren veel verkeersoverlast, met name van te hard rijdend verkeer en parkeerproblemen. Dit komt minder vaak voor dan gemiddeld in Nederland.

4.2 Brandveiligheid

- Uit de politiedata blijkt dat het aantal geregistreerde misdrijven van brand en ontploffingen is afgenomen tussen 2016 en 2022. Vanaf 2018 dalen deze misdrijven.
- Alle geregistreerde misdrijven in 2021 van brand en ontploffing in Dijk en Waard vonden plaats in Heerhugowaard.

4.3 Rampenbestrijding en Crisisbeheersing

- In de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is er een Expertteam Bevolkingszorg opgericht, waarin ook Dijk en Waard participeert.

Thema 4.1: Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid heeft betrekking op de veiligheid van verkeer voor verkeersdeelnemers in het algemeen, voor specifieke doelgroepen en in bepaalde gebieden (woongebied, scholen, winkelgebied e.d.). Deze veiligheid wordt beïnvloed door fysieke factoren (infrastructuur) en het rijgedrag van verkeersdeelnemers. Onderscheiden kunnen worden objectieve verkeersveiligheid, subjectieve verkeersveiligheid en verkeers- en parkeeroverlast.

¹⁷ Geschatte cijfers, op basis van de halfjaarcijfers van 2022

Inwoners ervaren meeste overlast van te hard rijden, maar wel minder dan landelijk

Bijna acht op de tien inwoners (78%) geven aan dat verkeersoverlast in de buurt wel eens voorkomt, bijna drie op de tien (28%) hebben hier daadwerkelijk last van. In de gemeente komt verkeersoverlast wat minder voor dan gemiddeld in de veiligheidsregio (80%). Te hard rijden komt volgens inwoners het meest voor en hier ervaren inwoners ook de meeste overlast van. Deze ervaren overlast is wel minder dan gemiddeld in Nederland. Agressief verkeersgedrag komt van de drie vormen van verkeersoverlast het minst vaak voor in Dijk en Waard, een kwart van de inwoners heeft hier last van en 6 procent ervaart hier veel overlast van. Dit is minder dan in gemiddeld in de veiligheidsregio en gemiddeld in Nederland. Inwoners van Langedijk (67%) ervaren meer te hard rijdend verkeer dan inwoners van Heerhugowaard (59%). De twee gebieden verschillen niet in de mate van overlast die ze hiervan ervaren.

Tabel 4.1 – Verkeersoverlast Dijk en Waard

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Te hard rijden		Agressief verkeersgedrag		Parkeerproblemen		Verkeersoverlast totaal	
	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast
Heerhugo-waard	59%	15%	25%	6%	55%	18%	76%	28%
Langedijk	67%	20%	25%	6%	53%	14%	81%	28%
Dijk en Waard	61%	16%	25%	6%	54%	16%	78%	28%
VR Noord-Holland-Noord	64%	18%	28%	8%	52%	17%	80%	30%
Nederland	66%	20%	32%	9%	51%	18%	80%	31%

Geregistreerde misdrijven rijden onder invloed afgenomen

In Dijk en Waard komt, van de verschillende misdrijven in het verkeer, rijden onder invloed het meest voor. In 2021 betrof dit 104 registraties. De verwachting is dat dit in 2022 170 registraties zullen zijn (op basis van de halfjaarcijfers). Deze misdrijven lijken, op basis van de registraties meer in Heerhugowaard dan in Langedijk voor te komen. Landelijk en in de politie eenheid is er tussen 2016 en 2022 sprake van een negatieve trend van deze cijfers, dus een toename van het aantal registraties. In Dijk en Waard is deze toename niet zichtbaar. In 2016 bedroeg het aantal registraties 177, in 2022 zullen dit er waarschijnlijk 170 zijn.

Overige misdrijven op de weg zijn tussen 2016 en 2022 ook niet toegenomen (uitgaande van een absoluut verschil van 10 en een procentueel verschil van 10%). Hiervan zijn ook meer misdrijven in Heerhugowaard dan in Langedijk geregistreerd. Landelijk en regionaal is er wel een stijging zichtbaar in het aantal registraties tussen 2016 en 2022.

Tabel 4.2 - Misdrijven verkeer politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (verwacht)	Ontw.
Onder invloed (water)	Heerhugowaard	0	0	0	0	0	0	0	
	Langedijk	1	0	0	0	0	0	0	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	1	0	0	0	0	0	0	
	Politie eenheid	10	5	5	3	4	3	4	
	Nederland	174	143	161	150	103	128	106	▲
Onder invloed (weg)	Heerhugowaard	135	90	77	109	83	72	124	
	Langedijk	39	49	26	35	42	34	46	
	Overig	3	-	4	-	1	-2	-	
	Dijk en Waard	177	139	107	144	126	104	170	
	Politie eenheid	2.507	2.316	2.566	2.754	2.572	3.052	3.850	▼
	Nederland	26.055	25.422	28.549	32.544	29.289	31.620	42.272	▼
Weg (overig)*	Heerhugowaard	24	16	23	29	27	19	40	▼
	Langedijk	4	6	8	2	8	5	0	
	Overig	4	1	-	1	1	-	-	
	Dijk en Waard	32	23	31	32	36	24	40	
	Politie eenheid	431	447	540	625	746	850	974	▼
	Nederland	5.446	5.443	6.039	6.668	8.763	9.589	11.394	▼

*Hieronder valt: Rijden tijdens rijverbod, rijden terwijl rijbewijs is ingevorderd, rijden met ongeldig rijbewijs, joyriding, vals kenteken(platen), overig verkeersmisdrijf

De aanwezigheid van een trend (en de richting hiervan) wordt per indicator gevisualiseerd met een teken in de laatste kolom van iedere tabel:

Er is sprake van een positieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute afname van minimaal 10 en 10%)*

Er is sprake van een negatieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute toename van minimaal 10 en 10%)*

Indien er *geen* eenduidige ontwikkeling is tussen twee opeenvolgende meetjaren, is er geen teken weergegeven.

*De cijfers van 2022 zijn berekend door de halfjaarcijfers van 2022 te vermenigvuldigen met twee om op geschatte jaarcijfers te komen.

Aantal verkeersongevallen gedaald

In Dijk en Waard schommelt het aantal verkeersongevallen per 100.000 inwoners over de periode 2016–2019, maar ligt boven de 600 per 100.000 inwoners. In 2020 is het aantal verkeersongevallen echter gedaald naar 551,6 ongevallen per 100.00 inwoners.

In Nederland ligt het aantal verkeersongevallen per 100.000 inwoners hoger dan in Dijk en Waard. Ook in Nederland zien we eenzelfde ontwikkeling in het aantal verkeersongevallen over de periode 2016–2020.

Tabel 4.3 - Verkeersongevallen per 100.000 inwoners gemeente Dijk en Waard

Bron: Waar staat je gemeente

		2016	2017	2018	2019	2020
Verkeersongevallen	Dijk en Waard	643,9	675,9	625	690,4	551,6
	Nederland	736,2	725,5	746,3	778,9	595

Acht op de tien verkeersongevallen hadden materiële schade als afloop. In de periode 2016–2019 daalde dit aandeel en nam het aantal verkeersongevallen met letsel als gevolg toe. In 2020 nam het aandeel verkeersongevallen met materiële schade licht toe.

Ten opzichte van Nederland kent Dijk en Waard meer verkeersongevallen met letsel als afloop (16 % in Nederland, 28% in Dijk en Waard).

Tabel 4.4 - Type afloop verkeersongevallen gemeente Dijk en Waard

Bron: Waar staat je gemeente

		2016	2017	2018	2019	2020
Materiële schade	Dijk en Waard	79%	78%	71%	67%	72%
	Nederland	85%	85%	85%	86%	84%
Letsel	Dijk en Waard	20%	22%	29%	32%	28%
	Nederland	15%	15%	15%	14%	16%
Dodelijke afloop	Dijk en Waard	0%	–	0%	1%	0%
	Nederland	1%	1%	1%	1%	1%

Thema 4.2: Brandveiligheid

Dit thema heeft enerzijds betrekking op de ontwerptechnische en gebruikstechnische brandveiligheid van bepaalde soorten gebouwen (zoals woongebouwen en gebouwen met horecabestemming) en anderzijds op de voorwaarden voor effectieve repressie. Om de brandveiligheid te borgen zien gemeente, brandweer en omgevingsdienst toe op pro-actie en preventie en geven zij voorlichting aan doelgroepen (maatschappelijke awareness en betrokkenheid). Daarnaast prepareert de brandweer zich op de bestrijding (repressie) van branden.

Geregistreerde misdrijven brand en ontploffingen afgenomen

Uit de politiedata blijkt dat het aantal geregistreerde misdrijven van brand en ontploffingen is afgenomen tussen 2016 en 2022. Vanaf 2018 zijn deze misdrijven gedaald naar, naar verwachting, 10 misdrijven in 2022. Dit is een daling van 71 procent ten opzichte van 2016. Deze trend is vooral zichtbaar in Heerhugowaard. In Langedijk zijn de aantallen te klein om te kunnen spreken van een officiële trend, maar lijkt deze zich ook af te spelen.

In 2021 waren alleen registraties van misdrijven van brand en ontploffing in Heerhugowaard gedaan.

Tabel 4.5 - Misdrijven brand/ontploffing politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Brand/ontploffing	Heerhugowaard	21	30	14	16	15	23	6	▲
	Langedijk	11	15	14	6	8	0	4	
	Overig	2	-	-	-	2	-	-	
	Dijk en Waard	34	45	28	22	25	23	10	▲
	Politie eenheid	404	404	399	414	417	430	326	▲
	Nederland	4.880	4.769	4.677	4.600	4.737	5.050	4.064	▲

Het aantal brandmeldingen in de huidige gemeente Dijk en Waard is afgenomen tussen 2019 en 2021, van 536 naar 406 meldingen.

Tabel 4.6 – Brandmeldingen brandweer (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron Gemeente Dijk en Waard

		2019	2020	2021
Brandmeldingen	Heerhugowaard	391	307	310
	Langedijk	145	137	96
	Dijk en Waard	536	444	406

Thema 4.3: Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening (Wet veiligheidsregio's en Besluit veiligheidsregio's) maar zijn verplicht deze taken te laten uitvoeren door de veiligheidsregio, met uitzondering van het onderdeel bevolkingszorg (i.e. de 'gemeentelijke processen') van de crisisbeheersingsorganisatie. Dit onderdeel wordt door de gemeente, in samenwerking met andere gemeenten en de veiligheidsregio, op peil gebracht en gehouden.

Uit informatie van de gemeente Dijk en Waard blijkt dat er in de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord een Expertteam Bevolkingszorg is opgericht, waarin ook Dijk en Waard participeert. Het Expertteam treedt tijdens incidenten op namens de 16 gemeenten in de regio, naast brandweer, ambulancezorg en politie. Zij vertegenwoordigen sinds 2015 de gemeenten in Noord-Holland Noord. Het Expertteam Bevolkingszorg ondersteunt gemeenten bij de hulp aan inwoners tijdens kleine en grote incidenten. Zeven dagen in de week, 24 uur per dag. Het expertteam is van en voor alle gemeenten in Noord-Holland Noord.

5 Digitale veiligheid

In dit veiligheidsveld staat het veiligheidsvraagstuk cybercrime centraal. Cybercrime bestaat in dit hoofdstuk uit zowel de ‘nauwe’ definitie, waarbij de computer of ICT zowel het middel als het doel is van het delict, als ook de ‘ruime’ definitie van cybercrime, waarbij de computer of ICT wel het middel is, maar niet het doel. Een voorbeeld van deze laatste vorm van cybercrime is online aan- of verkoopfraude

De informatie uit het cybercrime is afkomstig van:

- Veiligheidsmonitor (2012-2021);
- Politieregistratie (2016-2022¹⁸);
- Politiedata gemeente Dijk en Waard (2016-2021).

De belangrijkste uitkomsten van op het thema digitale veiligheid zijn:

5.1 Cybercrime

- In totaal is 19 procent van de inwoners van Dijk en Waard in de afgelopen 12 maanden slachtoffer geworden van online criminaliteit. Hierin verschilt Dijk en Waard niet van de referentiegebieden en landelijk.
- Slachtofferschap door online oplichting of fraude komt het meest voor (12%), gevolgd door hacken (7%).
- In 2021 zijn er 134 misdrijven van cybercrime geregistreerd in Dijk en Waard. Dit is een stijging van 1017 procent ten opzichte van 2016. De verwachting – op basis van het eerste halfjaar – is dat in 2022 het aantal geregistreerde misdrijven zich zal stabiliseren ten opzichte van 2021. Het verwachte registratiecijfer komt hiermee op 128 uit. Landelijk en op het niveau van het basisteam is ook een sterke toename in het aantal registraties van cybercrime zichtbaar.

Thema 5.1: Cybercrime

Een vijfde van de inwoners van Dijk en Waard is slachtoffer geworden van online criminaliteit

In totaal is een vijfde van de inwoners van Dijk en Waard slachtoffer geworden van online criminaliteit. Dit komt overeen met het gemiddelde van de veiligheidsregio en met het landelijke gemiddelde. Online oplichting of fraude komt het meest voor (12%), gevolgd door hacken (7%). Er zijn geen verschillen in slachtofferschap van online criminaliteit tussen Heerhugowaard en Langedijk.

¹⁸ Geschatte cijfers, op basis van de halfjaarcijfers van 2022

Tabel 5.1 – Totaal online criminaliteit (% persoonlijk slachtofferschap)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Totaal	Online oplichting of fraude	Hacken	Online bedreiging of intimidatie	Ander misdrijf via internet
Heerhugowaard	20%	12%	9%	3%	1%
Langedijk	17%	11%	5%	3%	0%
Dijk en Waard	19%	12%	7%	3%	0%
VR Noord-Holland-Noord	17%	10%	7%	3%	1%
Nederland	17%	10%	7%	2%	1%

Geregistreerde misdrijven cybercrime gestegen

De politie hanteert bij de registraties van cybercrime de volgende definitie: ‘Alle vormen van bezitsaantasting waarbij de computer zowel het middel als het doel is.’ Tussen 2016 en 2021 is een sterke stijging te zien van geregistreerde aantal misdrijven cybercrime, namelijk met een absoluut aantal van 122 en een procentuele stijging van 1017 procent. De verwachting is dat in 2022 het aantal geregistreerde misdrijven, ten opzichte van 2021 redelijk stabiel zullen blijven (128 registraties), hierdoor zou de procentuele stijging ten opzichte van 2016 op 967 procent uitkomen. Ditzelfde patroon is zichtbaar voor zowel Heerhugowaard als Langedijk. Landelijk en in de politie eenheid is eenzelfde ontwikkeling te zien, namelijk een sterke stijging in de politieregistraties van cybercrime tussen 2016–2022.

Tabel 5.2 – Misdrijven cybercrime politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Heerhugowaard	9	8	19	36	72	91	88	▼
Langedijk	3	8	13	25	45	43	40	▼
Overig	-	-	-	-	-	-	-	
Dijk en Waard	12	16	32	61	117	134	128	▼
Politie eenheid	278	464	497	1.120	1.881	2.151	2.216	▼
Nederland	1.809	2.228	2.840	4.715	10.823	14.168	13.830	▼

De aanwezigheid van een trend (en de richting hiervan) wordt per indicator gevisualiseerd met een teken in de laatste kolom van iedere tabel:

Er is sprake van een positieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute afname van minimaal 10 en 10%)*

Er is sprake van een negatieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute toename van minimaal 10 en 10%)*

Indien er *geen* eenduidige ontwikkeling is tussen twee opeenvolgende meetjaren, is er geen teken weergegeven.

*De cijfers van 2022 zijn berekend door de halfjaarcijfers van 2022 te vermenigvuldigen met twee om op geschatte jaarcijfers te komen.

De politie registreert ook nog op een andere manier delicten van cybercrime. Deze bestaan uit cybercrime (registraties onder code F90) en fraude. Het verschil tussen deze twee typen registraties is dat 'cybercrime' gaat om delicten waarbij ICT zowel het middel als het doel is, bijvoorbeeld het inbreken op een computer, middels een andere computer. Onder het delicttype vallen fraude middels online handel, fraude middels betaalproducten en overige horizontale fraude. Bij deze vormen wordt ICT als middel is gebruikt, maar is ICT niet het doel. Deze politieregistraties laten ook een stijging zien in het aantal incidenten van cybercrime en fraude.

Tabel 5.3 – Aantal delicten cybercrime en fraude politie (absolute aantallen)

Bron: politiedata Dijk en Waard

	2018	2019	2020	2021
Cybercrime	40	72	130	140
Fraude	300	397	578	531

6 Integriteit en veiligheid

Binnen dit veiligheidsveld valt een aantal verschijnselen die meer fundamenteel onze rechtsorde en veiligheid bedreigen, namelijk: (1) polarisatie en radicalisering, (2) georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit, (3) veilige publieke taak, (4) informatieveiligheid en (5) ambtelijke en bestuurlijke integriteit. Hieronder beschrijven we het cijfermatig beeld per thema.

De informatie uit het hoofdstuk integriteit en veiligheid is afkomstig van:

- Veiligheidsmonitor 2012-2021;
- Politieregistratie (2016-2022¹⁹);
- Art. 1 Bureau Discriminatiezaken Noord-Holland-Noord (2017-2021);
- Zicht op ondermijning.nl.

De belangrijkste uitkomsten op het thema integriteit en veiligheid zijn:

6.1 Polariseratie en radicalisering

- In Dijk en Waard is driekwart van de inwoners tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt. Dit is meer dan het landelijke gemiddelde (69%). Binnen Dijk en Waard zijn ook verschillen zichtbaar. Inwoners van Heerhugowaard zijn hierover meer tevreden (77%) dan inwoners van Langedijk (69%).
- De persoonlijke weerbaarheid (zoals grenzen stellen en anderen aanspreken op ongewenst gedrag) komt overeen met het gemiddelde in de veiligheidsregio en het landelijk gemiddelde. Daarnaast zijn er geen verschillen tussen Heerhugowaard en Langedijk.
- Een tiende van de inwoners van Dijk en Waard voelde zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd. Dit komt overeen met het gemiddelde van de veiligheidsregio en het landelijke gemiddelde. Inwoners van Heerhugowaard (12%) voelden zich vaker gediscrimineerd dan inwoners van Langedijk (6%). Er worden bij de politie en Artikel 1 Bureau Discriminatiezaken Noord-Holland-Noord nauwelijks meldingen van discriminatie gedaan. De meldingsbereidheid is dus zeer laag.

6.2 Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

- In de gemeente Dijk en Waard zijn in 2021 14 BIBOB-procedures geweest, waarvan er 9 zijn afgerond. Het jaarlijks aantal gestarte BIBOB-procedures is redelijk stabiel.
- Bijna 3 procent van de inwoners van Dijk en Waard ervaart veel overlast van drugsgebruik en drugshandel. Dit wijkt niet af van het gemiddelde van de veiligheidsregio en het landelijke gemiddelde. Binnen Dijk en Waard zijn geen verschillen tussen de voormalige gemeenten.
- In 2021 zijn er 20 misdrijven van drugshandel geregistreerd in Dijk en Waard. Er is er een afname te zien in deze registraties tussen 2016 en 2022 in de gemeente (van 36 naar 20). De verwachting is dat in 2022 het aantal politieregistraties van drugshandel op 12 uitkomen, dit komt neer op een daling van 52 procent.
- Wat betreft andere vormen van ondermijnende criminaliteit zijn de meeste politieregistraties afkomstig van wapenhandel. In 2021 waren in Dijk en Waard 19 registraties van wapenhandel, 3 registraties van kinderporno en geen geregistreerde cijfers van mensensmokkel.

¹⁹ Geschatte cijfers, op basis van de halfjaarcijfers van 2022

In 2020 lag het aantal registraties van wapenhandel met 31 in de gemeente het hoogst. De verwachting is, op basis van de halfjaarcijfers, dat het aantal registraties van wapenhandel in 2022 uitkomt op 24.

- Via Meld Misdaad Anoniem (MMA) kunnen ook meldingen van (mogelijke) ondermijnende activiteiten binnen komen bij de gemeente. Over de periode 2018 – 2021 is het aantal MMA-meldingen met betrekking tot ondermijning toegenomen in de gemeente Dijk en Waard (van 37 meldingen naar 66 meldingen). Vooral in Heerhugowaard is het aantal meldingen toegenomen, van 29 naar 51.
- Inwoners maken het meest gebruik van Meld Misdaad Anoniem om druggerelateerde misdrijven te melden. Het aantal meldingen van deze vorm van criminaliteit is toegenomen van 33 meldingen in 2018 naar 45 meldingen in 2021. In het eerste halfjaar van 2022 zijn 22 MMA-meldingen van druggerelateerde criminaliteit gedaan in Dijk en Waard.

6.3 Veilige publieke taak

- Bij de politie zijn in 2021 9 misdrijven van aantasting openbare orde geregistreerd in Dijk en Waard en in 2016 betroffen dit er 6.
- Het aantal geregistreeerde misdrijven dat valt onder het kenmerk maatschappelijke integriteit bedroeg in 2022 32.
- Het aantal geregistreeerde misdrijven geweld tegen politieambtenaren is 14 in 2021, waarvan 8 in Heerhugowaard en 6 in Langedijk. In de periode ervoor (2016–2020) schommelde dit aantal tussen de 11 en 20 registraties per jaar.

6.4 Informatieveiligheid

- In 2021 zijn er in Dijk en Waard 41 datalekken geregistreerd. Hiervan zijn er 28 geregistreerd als menselijke fout en 13 als technische fout. Sinds 2018 is het aantal datalekken gestegen van 20 naar 41 datalekken.

6.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

- Volgens informatie van de gemeente Dijk en Waard waren er over de periode 2020 tot medio 2022, geen ambtelijke of bestuurlijke integriteitsschendingen die door de gemeente in behandeling zijn genomen.

Thema 6.1: Polarisatie en radicalisering

Bij dit thema gaat het om ideologische groepen/stromingen personen in de samenleving die dermate zijn geradicaliseerd, dat zij door hun wijze van handelen of door hun uitingen zorgen voor maatschappelijke spanningen. Deze spanningen kunnen invloed hebben op de algemene veiligheid (bij toepassen van geweld) of het veiligheidsgevoel van de burgers, waardoor zij een bedreiging vormen of kunnen gaan vormen voor de veiligheid. Deze groepen vergroten de polarisatie in de samenleving, en zetten daarmee het sociaal weefsel onder druk. Stromingen die op die manier kunnen radicaliseren, zijn bijvoorbeeld: rechts-extremisme, islamisme/jihadisme, dierenrechtenradicalisme, asielrechtenradicalisme, links-extremisme.

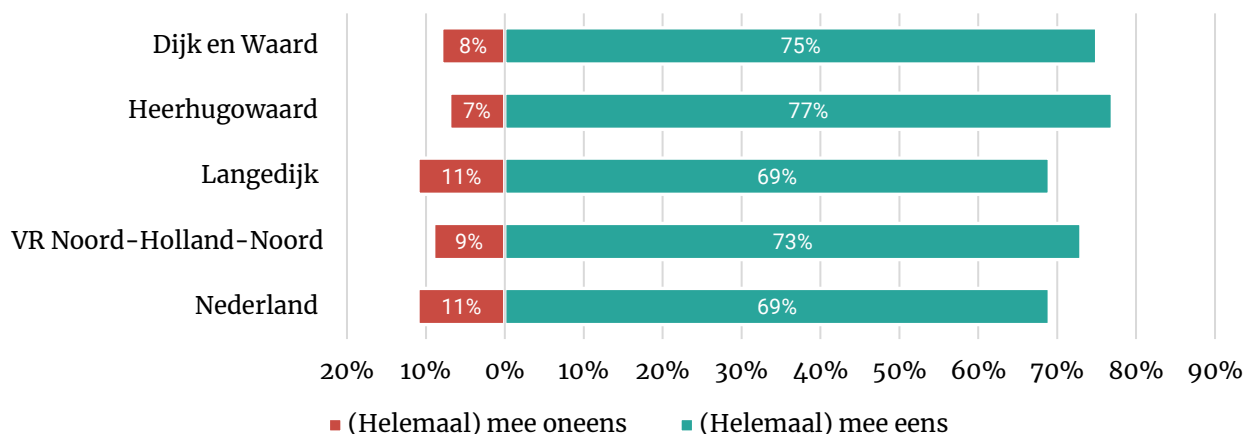
Driekwart tevreden over bevolkingssamenstelling buurt

In Dijk en Waard is driekwart van de inwoners tevreden over de bevolkingssamenstelling in de buurt, dit is meer dan gemiddeld in Nederland. Acht procent is ontevreden over de bevolkingssamenstelling. Inwoners van Heerhugowaard zijn meer tevreden over de samenstelling dan inwoners van Langedijk. Bijna acht op de tien inwoners van Heerhugowaard zijn tevreden, 7 procent is ontevreden, ten opzichte van respectievelijk 69 procent en 11 procent in Langedijk.

Figuur 6.1 - Tevredenheid over bevolkingssamenstelling in de buurt

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

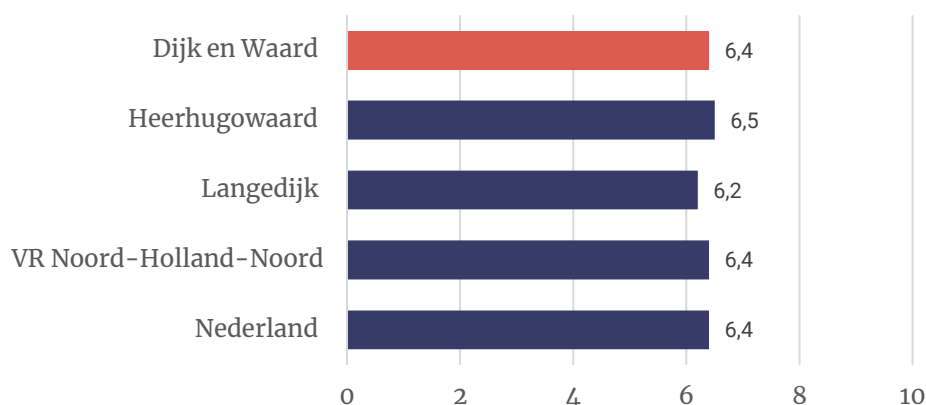

Weerbaarheid

De schaalscore van persoonlijke weerbaarheid in Dijk en Waard is een 6,4. Dit komt overeen met het gewogen gemiddelde van de veiligheidsregio en het landelijke gemiddelde.

Figuur 6.2 – Persoonlijke weerbaarheid (schaalscore 1-10)

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

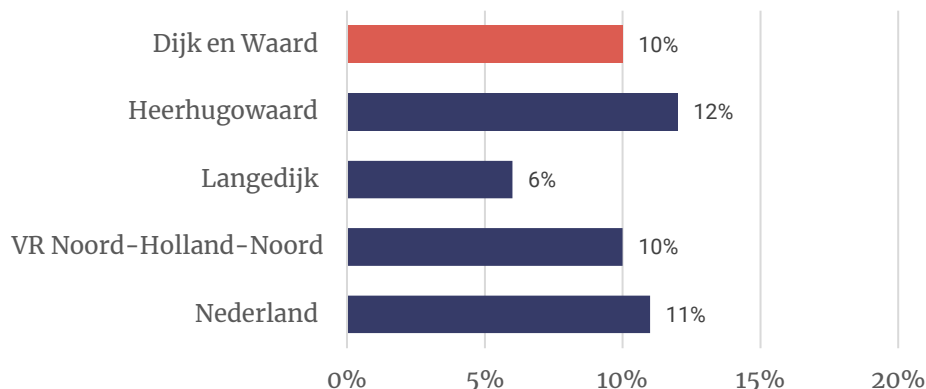
De schaalscores voor persoonlijke weerbaarheid zijn berekend op basis van de stellingen 'ik ben iemand die zich makkelijk uit lastige situaties redt', 'ik ben goed in staat mijn grenzen aan anderen duidelijk te maken', 'ik vind het moeilijk om 'nee' te zeggen als anderen vragen iets te doen wat ik liever niet doe', 'ik ben iemand die zich in het algemeen snel angstig voelt' en 'ik durf onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag'. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de eigen sociale weerbaarheid.

Een tiende voelde zich afgelopen jaar gediscrimineerd

In Dijk en Waard voelde een tiende van de inwoners zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd. Dit komt overeen met het gewogen gemiddelde percentage in de veiligheidsregio en gemiddeld in Nederland. Binnen Dijk en Waard zijn wel verschillen. Het aandeel inwoners dat zich gediscrimineerd voelde, is in Heerhugowaard (12%) het dubbele van Langedijk (6%).

Figuur 6.3 – Percentage inwoners dat zich gediscrimineerd voelt in de afgelopen 12 maanden

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

Discriminatie: registraties

Door de jaren heen worden er incidenteel gevallen van discriminatie bij de politie gemeld in Dijk en Waard. In 2021 zijn er 3 gevallen gemeld, waarvan 2 in Heerhugowaard. In de eerste helft van 2022 zijn er nog geen discriminatiemeldingen gedaan bij de politie, hierdoor komt het verwachte aantal in 2022 ook op 0 uit. In 2020 en 2021 waren er in de eerste 6 maanden ook geen meldingen van discriminatie gedaan.

Bij Artikel 1 Bureau Discriminatiezaken Noord-Holland-Noord is er over de periode 2017-2020 maar 1 melding binnen gekomen.²⁰

Tabel 6.1 – Discriminatie politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Heerhugowaard	0	1	0	1	2	2	0	
Langedijk	1	0	0	0	1	1	0	
Overig	-	-	-	-	-	-	-	
Dijk en Waard	1	1	0	1	3	3	0	
Politie eenheid	35	19	23	25	36	33	20	▲
Nederland	541	379	397	462	481	519	376	▲

²⁰ Van 2021 zijn er nog geen gegevens beschikbaar.

De aanwezigheid van een trend (en de richting hiervan) wordt per indicator gevisualiseerd met een teken in de laatste kolom van iedere tabel:

Er is sprake van een positieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute afname van minimaal 10 en 10%)*

Er is sprake van een negatieve ontwikkeling tussen 2016 en 2022 (absolute toename van minimaal 10 en 10%)*

Indien er *geen* eenduidige ontwikkeling is tussen twee opeenvolgende meetjaren, is er geen teken weergegeven.

*De cijfers van 2022 zijn berekend door de halfjaarcijfers van 2022 te vermenigvuldigen met twee om op geschatte jaarcijfers te komen.

Thema 6.2: Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

Bij dit thema gaat het om vormen van georganiseerde criminaliteit die zich manifesteren in gemeenten/op het gemeentelijk grondgebied, met mogelijk een bedreigende uitstraling naar de (woon)omgeving. Denk aan drugsgerelateerde criminaliteit, mensenhandel, witwassen en vastgoedfraude, Outlaw Motorcycle Gangs (OMG's). Mogelijk dat de fenomenen zich concentreren op bepaalde locaties zoals recreatieparken, bedrijventerreinen, buitengebied, waarbij deze locaties aangewezen kunnen zijn als zgn. 'handhavingsknelpunten'. Er kan in verschillende opzichten sprake zijn van verbindingen/wisselwerking met de lokale samenleving. De betreffende groepen/personen maken wellicht in bepaalde mate gebruik (misbruik) van gemeentelijke voorzieningen en beschikkingen (vergunningen en aanbestedingen). Sprake kan zijn van verweving van onder- en bovenwereld.

BIBOB-procedures redelijk stabiel over de tijd

De BIBOB-procedure in Dijk en Waard wordt altijd in gang gezet bij de aanvraag of wijziging van de drank- en horecaverunning, exploitatievergunning (bv. een snackbar) en nieuwe evenementenvergunningen. Ook bij signalen bij vastgoedtransacties, bouwvergunningen en bestaande vergunningen kunnen er BIBOB-procedures worden gestart.

In de gemeente Dijk en Waard zijn in 2021 14 BIOB-procedures gestart, waarvan er 9 zijn afgerond. In 2017 waren dit er 16 (waarvan 14 afgerond). Het aantal BIBOB-procedures is redelijk stabiel over de tijd in de gemeente.

Tabel 6.2 – BIBOB-procedures gestart (en afgerond) gemeente Dijk en Waard

Bron: Gemeente Dijk en Waard

	2017		2018		2019		2020		2021		Ontwikkeling 2017-2021	
	Gestart	Afgerond	Gestart	Afgerond	Gestart	Afgerond	Gestart	Afgerond	Gestart	Afgerond	Gestart	Afgerond
Heerhugowaard	12	10	13	9	10	9	9	6	12	7	0	-3
Langedijk	4	4	5	4	4	4	2	2	2	2	-2	-2
Dijk en Waard	16	14	18	13	14	13	11	8	14	9	-1	-5

Vermogensdelicten

In Dijk en Waard is in de periode 2015–2019 1 procent van alle inwoners verdachte van vermogensdelicten, dit komt neer op 950 inwoners. Hiervan komen er 750 uit Heerhugowaard (1,3%) en 200 uit Langedijk (0,7%). Het percentage dat verdachte is, is vergelijkbaar met dat van Nederland.

Tabel 6.3 - Aantal verdachten (vermogensdelicten) naar woongemeente periode 2015-2019

Basis: alle inwoners van Dijk & Waard. Bron: Zicht op ondermijning.nl

	Percentages	Absolute aantallen
Heerhugowaard	1,3%	750
Langedijk	0,7%	200
Dijk en Waard	1%	950
Nederland	1,2%	204.650

Drugscriminaliteit

Vijftien procent van de inwoners van Dijk en Waard maakt wel eens drugsgebruik of drugshandel mee in de woonbuurt, 3 procent ondervindt hier overlast van. Het deel van de inwoners dat aangeeft dat drugsgebruik of -handel wel eens voorkomt, ligt lager dan het landelijk gemiddelde, maar wel gelijk aan het gemiddelde in de veiligheidsregio.

Tabel 6.4 – Drugsgebruik en Drugshandel

Bron: Veiligheidsmonitor Dijk en Waard 2021

	Drugsgebruik		Drugshandel	
	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast	% komt wel eens voor	% ervaart veel overlast
Heerhugowaard	17%	3%	15%	3%
Langedijk	12%	2%	14%	3%
Dijk en Waard	15%	3%	15%	3%
VR Noord-Holland- Noord	14%	2%	15%	3%
Nederland	19%	3%	19%	3%

Geregistreerde misdrijven drugshandel gedaald

In 2021 zijn er 20 misdrijven van drugshandel geregistreerd in Dijk en Waard, waarvan 14 in Heerhugowaard en 6 in Langedijk.

In de periode 2016–2021 schommelde het aantal geregistreerde misdrijven van drugshandel. In 2017 en 2019 waren er stijgingen in het aantal registraties. Tussen 2019 en 2021 is het aantal registraties weer afgenomen (van 36 naar 20). De verwachting is dat in 2022 het aantal politieregistraties van drugshandel op 12 uitkomen. Over de hele linie is er een afname te zien in deze registraties tussen 2016 en 2022 in de gemeente Dijk en Waard, de verwachting is dat deze met 52 procent dalen. Landelijk en in de politie eenheid is de daling niet sterk genoeg om te spreken van een trend, op basis van het criterium van afname van 10 procent.

Tabel 6.5 – Drugshandel politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Heerhugowaard	18	30	21	31	14	14	10	
Langedijk	7	10	8	5	5	6	2	
Overig	-	-	-	-	-	-	-	
Dijk en Waard	25	40	29	36	19	20	12	▲
Politie eenheid	701	641	726	739	718	598	646	
Nederland	12.319	11.629	12.364	13.789	12.667	11.428	11.288	

Nog geen 1 procent (0,3%) van alle inwoners van Dijk en Waard zijn verdachte van een drugsdelict, omgerekend gaat dit om een aantal van 220 personen. Procentueel verschilt Dijk en Waard niet van het landelijke beeld.

Tabel 6.6 – Aantal verdachten (drugsdelicten) naar woongemeente periode 2015-2019

Basis: alle inwoners van Dijk & Waard. Bron: Zicht op ondermijning.nl

	Percentages	Absolute aantallen
Heerhugowaard	0,3%	170
Langedijk	0,2%	50
Dijk en Waard	0,3%	220
Nederland	0,3%	58.940

In Dijk en Waard werd in de periode 2015–2017 de helft van alle drugsdelicten gepleegd door verdachten uit een andere gemeente. In de periode 2018–2020 is dit aandeel toegenomen naar 57 procent.

Tabel 6.7 - Verdachten drugsdelicten afkomstig uit gemeenten (aantallen) Bron: Zicht op ondermijning.nl

	Drugsdelict gepleegd door verdachten uit andere gemeente		Gemeentelijke inwoner pleegde drugsdelict in andere gemeente	
	2015–2017	2018–2020	2015–2017	2018–2020
Heerhugowaard	45% (60)	53% (40)	54% (90)	64% (70)
Langedijk	57% (30)	61% (10)	59% (30)	65% (20)
Dijk en Waard	51% (90)	57% (50)	57% (120)	65% (90)
Noord-Holland	44%	40%	43%	39%
Nederland	43%	41%	43%	41%

Aandeel hoog-risico jongeren vergelijkbaar met landelijk

Zicht op ondermijning maakt ook onderscheidt naar hoog-risico jongeren. Dit zijn jongeren tussen de 8 en 23 jaar die relatief hoge risico's lopen om in aanraking te komen met de drugscriminaliteit. Het percentage jongeren dat in Dijk en Waard onder deze groep valt is 4 procent. Dit komt overeen met de provincie Noord-Holland en landelijk.

Tabel 6.8 - Aandeel hoog-risico jongeren in Dijk en Waard in 2019

Basis: jongeren uit Dijk & Waard tussen de 8 en 23 jaar oud. Bron: Zicht op ondermijning.nl

	Percentage	Absolute aantallen
Heerhugowaard	5%	620
Langedijk	3%	160
Dijk en Waard	4%	780
Noord-Holland	5%	-
Nederland	5%	-

Andere vormen van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit

Van de verschillende vormen van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit, is er in de periode 2016-2022 vooral sprake van geregistreerde wapenhandel in Dijk en Waard. In 2020 lag het aantal registraties met 31 in de gemeente het hoogst. De verwachting is, op basis van de halfjaarcijfers, dat het aantal meldingen in 2022 op 24 uitkomt. Er is over de hele periode 2016-2022 een toename te zien van het aantal registraties van deze vorm van criminaliteit. Dit beeld komt overeen met de landelijke en regionale ontwikkeling.

Tabel 6.9 – Misdrijven andere vormen van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit politieregistraties (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Openbare politiedata

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Mensensmokkel	Heerhugowaard	0	0	0	0	0	0	0	
	Langedijk	0	0	1	0	0	0	0	
	Overig	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	0	0	1	0	0	0	0	
	Politie eenheid	9		6	6	3	4	2	
	Nederland	68	62	64	66	31	54	58	
Wapenhandel	Heerhugowaard	9	11	14	17	24	17	18	
	Langedijk	1	3	6	0	5	2	6	
	Overig	-	-	-	-	2	-	-	
	Dijk en Waard	10	14	20	17	31	19	24	▼
	Politie eenheid	379	339	345	436	506	414	530	▼
	Nederland	4.876	4.245	4.942	6.228	6.608	6.761	6.850	▼
Kinderporno	Heerhugowaard	-	-	-	-	-	-	-	
	Langedijk	-	-	-	-	-	-	-	
	Overig	2	-	1	-	1	3	-	
	Dijk en Waard	2	-	1	-	1	3	0	
	Politie eenheid	34	31	23	28	28	24	14	▲
	Nederland	376	354	328	441	315	346	350	

Meldingen Misdaad Anoniem georganiseerde criminaliteit

De Meld Misdaad Anoniem (MMA) is een onafhankelijk landelijk meldpunt waar personen anoniem delicten rapporteren. Deze MMA-meldingen worden, als er geen herleiding is naar een mogelijke melder, doorgezet naar instanties zoals de politie en gemeenten, waaronder gemeente Dijk en Waard.

In tabel 6.10 staan de MMA-meldingen in Dijk en Waard die te maken (kunnen) hebben met ondermijnende criminaliteit. Deze bestaan uit drugs (waaronder meldingen van hennepkwekerijen, drugslabs en straathandel), geweld (waaronder bedreiging, mishandeling), geld (onverklaarbare, ondermijnende activiteiten)/belasting (ontduiken belasting)/fraude (fraude betaalpassen), mensenhandel/-smokkel (gedwongen prostitutie)/ illegalen (huisvesten illegalen, illegaal verblijf in Nederland), wapens/munitie, zeden (illegale prostitutie), integriteit (lekken/misbruik van informatie, overige integriteitsschendingen), diefstal/verduistering (diefstal voertuigen / -onderdelen). De ontwikkeling in de meldingen tussen 2018 en 2021 is berekend op basis van absoluut verschil van 10 en ontwikkeling van 10 procent.

Over de periode 2018 – 2021 is het aantal MMA-meldingen met betrekking tot ondermijning toegenomen in de gemeente Dijk en Waard (van 37 meldingen naar 66 meldingen). Deze toename is met name zichtbaar in Heerhugowaard, waar het aantal meldingen is toegenomen van 29 naar 51. Van de verschillende categorieën meldingen is er vooral een toename van de meldingen met betrekking tot drugs in de gemeente Dijk en Waard. Deze toename komt door een stijging in de meldingen in Heerhugowaard. Verder zijn de MMA-meldingen met betrekking tot geld/belasting/fraude gestegen in de gemeente, van 1 naar 11 meldingen.

Vanuit de gemeente zijn ook de halfjaarcijfers van 2022 aangeleverd. Dit betreffen meldingen van de huidige gemeente Dijk en Waard (en geen opsplitsing naar de twee voormalige gemeenten). In de eerste helft van 2022 zijn er in totaal 44 meldingen gedaan. Deze meldingen hebben vooral betrekking op drugs, hiervan zijn 22 meldingen gedaan: 2 meldingen van lachgas, 7 meldingen van hennepkwekerijen, 10 keer meldingen van drugshandel uit een pand en 3 meldingen van straathandel.

Wanneer deze meldingen vergeleken worden met de politieregistraties betreffende ondermijnende criminaliteit, is er een ander beeld te zien. De meldingen gericht op drugshandel bij de politie zijn juist afgenomen in de periode 2016 – 2022. Terwijl de MMA-meldingen op dit vlak zijn toegenomen. Ook zijn er bij Meld Misdaad Anoniem nauwelijks meldingen binnengekomen van wapens/munitie. Terwijl de meldingen bij de politie betreffende wapenhandel juist zijn toegenomen en de belangrijkste vorm van meldingen vormen van overige vormen van ondermijning.

Tabel 6.10 – MMA-meldingen met een (mogelijke) link naar ondermijning (absolute aantallen) gemeente Dijk en Waard

Bron: Gemeente Dijk en Waard

		2018	2019	2020	2021	Ontw.
Drugs	Heerhugowaard	24	28	22	36	▼
	Langedijk	9	15	10	9	
	Dijk en Waard	33	43	32	45	▼
geweld	Heerhugowaard	2	2	3	3	
	Langedijk	0	3	0	2	
	Dijk en Waard	2	5	3	5	
Geld/belasting/fraude	Heerhugowaard	1	1	16	8	
	Langedijk	0	2	2	3	
	Dijk en Waard	1	3	18	11	▼
Mensenhandel/smokkel en illegalen	Heerhugowaard	1	1	0	2	
	Langedijk	0	0	0	1	
	Dijk en Waard					
Wapens/munitie	Heerhugowaard	1	1	1	1	
	Langedijk	0	0	1	1	
	Dijk en Waard	1	1	2	2	
Zeden	Heerhugowaard	0	2	0	0	
	Langedijk	0	0	2	0	
	Dijk en Waard	0	2	2	0	
Integriteit	Heerhugowaard	0	1	0	1	
	Langedijk	0	0	0	0	
	Dijk en Waard	0	1	0	1	
Diefstal/verduistering	Heerhugowaard	0	1	1	0	
	Langedijk	0	0	0	2	
	Dijk en Waard	0	1	1	2	
Totaal**	Heerhugowaard	29	37	43	51	▼
	Langedijk	9	20	15	18	
	Dijk en Waard	37	56	58	66	▼

*de cijfers van Dijk en Waard over de periode 2018–2021 zijn berekend door de cijfers van Heerhugowaard en Langedijk bij elkaar op te tellen.

Thema 6.3: Veilige publieke taak

Werknemers met een publieke taak worden regelmatig geconfronteerd met agressie en geweld bij het uitoefenen van hun taak. Denk aan verpleegkundigen, politiemensen, gemeentelijke handhavers, leraren, medewerkers van gemeenteloketten. Maar ook politieke ambtsdragers zoals raadsleden, burgemeesters en wethouders. De maatschappelijke omgeving kan zich intimiderend, bedreigend, soms letterlijk gewelddadig opstellen. Dit is onacceptabel, om meerdere redenen. Het functioneren van de persoon zelf wordt erdoor beïnvloed. De uitvoering van publieke taken heeft eronder te lijden. De integriteit en ‘goed bestuur’ komen onder druk te staan. Het vertrouwen in de overheid kan aangetast raken (– staat de overheid nog wel voor robuuste uitvoering van haar taken?). En bij gedogen van het geweld groeit de ‘onaantastbaarheid’ van daders.

Agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak hebben een ondermijnend effect op de overheid en moeten stevig aangepakt en zoveel mogelijk voorkomen worden.

Geregistreerde misdrijven aantasting openbare orde licht toegenomen

Tabel 6.11 beschrijft de geregistreerde misdrijven van aantasting openbare orde en maatschappelijke integriteit. Onder aantasting openbare orde vallen onder anderen 'Het zich met geweld of bedreiging met geweld verzetten tegen een ambtenaar werkzaam in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening, of tegen personen die hem daarbij krachtens wettelijk voorschrift of op zijn verzoek, bijstand verlenen.' Onder maatschappelijke integriteit valt onder andere 'Elke vorm van opzettelijke aanranding van eer of goede naam van personen of (dienaren van) het openbaar gezag of instelling.'

2021 zijn 9 misdrijven van aantasting van de openbare orde geregistreerd in Dijk en Waard. In 2016 betrof dit 6 misdrijven. In de periode 2016-2021 schommelde het aantal misdrijven rond de 6 en 8 met uitschieters in 2018 (15) en in 2020 (13). Er zijn 32 misdrijven geregistreerd van maatschappelijke integriteit in Dijk en Waard, dit is een daling van 21 misdrijven ten opzichte van 2016. Van deze vorm van misdrijven zijn geen cijfers van 2022 beschikbaar.

Tabel 6.11 - Geregistreerde misdrijven aantasting openbare orde, maatschappelijke integriteit overig

Bron Openbare politie data

		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 (geschat)	Ontw.
Aantasting openbare orde	Heerhugowaard	4	6	8	4	6	7	8	
	Langedijk	3	2	7	4	6	2	0	
	Overig	-1	-	-	-	1	-	-	
	Dijk en Waard	6	8	15	8	13	9	8	
	Politie eenheid	372	257	272	259	290	327	384	
Nederland		5.436	5.228	5.674	7.000	6.527	7.500	7.124	▼
Maatschappelijke integriteit overig*	Heerhugowaard	-	-	-	-	-	-	-	
	Langedijk	-	-	-	-	-	-	-	
	Dijk en Waard	53	39	30	17	27	32		
	Politie eenheid	811	654	582	548	621	626		
	Nederland	10.941	10.235	10.662	11.214	12.070	11.484		

* geen cijfers beschikbaar van 2022.

Er zijn in 2021 14 misdrijven geregistreerd van geweld tegen politieambtenaren, waarvan 8 misdrijven in Heerhugowaard plaatsvonden en 6 in Langedijk. Het aantal misdrijven laat in de periode 2017-2021 geen duidelijke ontwikkeling zien, maar schommelt tussen de 11 misdrijven (2019) en 17 misdrijven (2020).

Tabel 6.12 - Geweld tegen politieambtenaren

Bron: gemeentelijke politiedata

	2017	2018	2019	2020	2021
Heerhugowaard	9	15	6	14	8
Langedijk	7	5	5	3	6
Dijk en Waard	16	20	11	17	14

Thema 6.4: Informatieveiligheid

Gemeenten zijn, net als andere (overheids)organisaties, kwetsbaar als het gaat om de (digitale) dienstverlening – met name het veilig/beveiligd uitvoeren van deze dienstverlening – en het beheer van persoonsgegevens. Als de overheid de digitale beveiliging hiervan niet voldoende kan borgen, is het vertrouwen in de overheid in het geding. Ook kan het de fysieke veiligheid van burgers en organisaties in gevaar brengen; bijvoorbeeld als besturingssystemen van sluizen en bruggen gehackt worden.

In 2021 zijn er door de gemeente Dijk en Waard 41 datalekken geregistreerd. Hiervan zijn er 28 geregistreerd als menselijke fout en 13 als technische fout. Sinds 2018 is het aantal datalekken gestegen van 20 naar 41 datalekken. Vooral de datalekken door een technische fout zijn gestegen in Dijk en Waard. Er zijn 39 meldingen die niet zijn geregistreerd als datalek. Hiervan zijn er 2 door een menselijke fout en 37 door een technische fout.

Tabel 6.1 – Gemelde datalekken gemeente Dijk en Waard intern (ontbrekende cijfers)

Bron: Gemeente Dijk en Waard

		2018	2019	2020	2021	Ontwikkeling 2018 – 2021
Melding geregistreerd als datalek	Menselijke fout	19	21	24	28	9
	Technische fout	1	6	3	13	12
	Totaal geregistreerd	20	27	27	41	21
Melding niet geregistreerd als datalek	Menselijke fout	3	4	3	2	-1
	Technische fout	1	18	32	37	36
	Totaal niet geregistreerd	4	22	35	39	35

Thema 6.5: Ambtelijke en bestuurlijk integriteit

Schending van integriteit kan samenhangen met belangenverstrengeling, maar ook het gevolg zijn van ‘niet-intentionele’ verrommeling van processen. In dit laatste geval ontstaat de integriteitschending min of meer ‘per ongeluk’. Integriteitschendingen kunnen gevolgen hebben voor de lokale veiligheid doordat bijvoorbeeld fysiek gevaarlijke situaties ontstaan of in stand blijven (vergunning voor onveilige gebouwen of bedrijfsvoering), criminele groepen bewegingsruimte krijgen (onvolkomen BIBOB-procedures), ambtenaren of bestuurders kwetsbaar worden voor verdere aantastingen van hun integriteit.

Mogelijke integriteitschendingen komen bij de gemeente binnen via het Meldpunt Integriteit (beheerd door HR). Dit meldpunt heeft over de periode 2020 tot nu, geen meldingen van ambtelijke of bestuurlijke integriteitsschendingen binnengekregen.

Bijlage 1 Toelichting resultaten Veiligheidsmonitor

Over de veiligheidsmonitor

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks 65.000 enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en I&O Research.

Individuele gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor (deelnemers).

Deelnemers aan de Veiligheidsmonitor kopen enquêtes in bij I&O Research, boven op de enquêtes die vanuit het landelijke deel voor hun eigen gemeente beschikbaar zijn. Daarbij kunnen deelnemers zelf kiezen met welke frequentie ze aan de Veiligheidsmonitor willen deelnemen (tweejaarlijks of anders).

Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op de website van de Veiligheidsmonitor (www.veiligheidsmonitor.nl).

In 2021 is de opzet en inhoud van de Veiligheidsmonitor tegen het licht gehouden²¹. Het onderzoeksterrein is immers continu in beweging: nieuwe vormen van criminaliteit ontstaan en ontwikkelen zich steeds sneller (denk aan online criminaliteit) en in het verlengde daarvan verandert ook de behoefte aan informatie vanuit bestuur en beleid. Concreet is de vragenlijst van de Veiligheidsmonitor grondig herzien. Daarnaast is het onderzoek alleen als internetenquête uitgevoerd en zijn er geen papieren vragenlijsten meer gebruikt en is er niet meer nagebeld op de non-respons.

Als gevolg van dit herontwerp zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2021 niet meer 1-op-1 vergelijkbaar met eerdere edities. Om toch trends en ontwikkelingen in beeld te kunnen brengen is een voorziening getroffen waarmee – door middel van omrekenfactoren – voor een aantal belangrijke indicatoren toch vergelijkingen met eerdere jaren kunnen worden gemaakt. De trendanalyse van de Veiligheidsmonitor Dijk en Waard is hierop gebaseerd.

Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 1.789 inwoners²² uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Dijk en Waard. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met het schaalniveau waarop de gemeente Dijk en Waard informatie wenst te ontvangen. De gemeente wil graag inzicht in de ervaren veiligheid op gemeente- en gebiedsniveau.

De geselecteerde inwoners kregen in augustus 2021 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot november online de vragenlijst invullen. Aan non-responders is tweemaal een herinnering per post gestuurd.

²¹ CBS – Veiligheidsmonitor 2021

²² Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

In totaal hebben 571 van de 1.789 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 32 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2021 bedraagt 32 procent. Er hebben 166 inwoners van Dijk en Waard deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Dijk en Waard komt daarmee uit op 737.

Tabel 0.1 - Respons per gebied

Gebiedsnaam	Respons	Responspercentage (I&O)
Heerhugowaard	479	33%
Langedijk	258	31%
Dijk en Waard	737	32%

Analyse

Voor steekproefonderzoek is het van groot belang dat de steekproef op grond waarvan uitspraken worden gedaan zo veel mogelijk representatief is voor de populatie waarnaar wordt gegeneraliseerd. Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging toegepast. Weging is een rekenkundige bewerking, die ervoor zorgt dat een eventuele scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie wordt gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- dan wel oververtegenwoordigd zijn zwaarder of juist minder zwaar in de resultaten mee te laten tellen. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst. De steekproef van de Veiligheidsmonitor is dankzij de weging op deze kenmerken representatief voor de bevolking van gemeente Dijk en Waard.

In dit rapport worden de resultaten uit de Veiligheidsmonitor voornamelijk op twee wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages in deze rapportage is de werkwijze van het CBS gevolgd: de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden zijn niet buiten beschouwing gelaten.
- In dit rapport wordt veel gebruik gemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen. Bij de berekening van deze scores is de werkwijze van het CBS gevolgd: de waarde van iedere schaalscore varieert op een schaal tussen 0 en 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden, eveneens conform CBS-werkwijze, wel buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

De uitkomsten van Dijk en Waard zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten van de twee kernen, Heerhugowaard en Langedijk, de veiligheidsregio en de landelijke cijfers over 2021 (Nederland).

Tabel 0.2 - Geografische indeling gemeente Dijk en Waard

Basisteam(s)	District/veiligheidsregio	Eenheid
Heerhugowaard	Noord Holland Noord	Noord-Holland

Verschillen tussen de resultaten van de gebieden en het gemiddelde van de gemeente Dijk en Waard, en tussen Dijk en Waard en het gemiddeld van de veiligheidsregio, worden beschreven als deze *significant* zijn. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

Verschillen tussen de resultaten van de gemeente Dijk en Waard en Nederland worden beschreven als deze 3 procent of groter zijn (bij percentages) en 0,3 punt (bij rapportcijfers en indicatoren). Er is voor deze gradaties gekozen omdat deze het dichtst in de buurt komen van de standaard betrouwbaarheidsmarge van de resultaten.

Bijlage 2 Totaaloverzicht beleving leefbaarheid en veiligheid naar gebied

Overzicht wijken	Dijk en Waard	
	Heerhugowaard	Langedijk
Leefbaarheid woonbuurt		
Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt		
Percentage buurt gaat achteruit		
Fysieke kwaliteit van de woonomgeving (schaalscore)		
Sociale cohesie (schaalscore)		
Oordeel functioneren gemeentelijke handhavers		
Oordeel aanpak leefbaarheid en veiligheid gemeente		
Overlast in de buurt		
Fysieke verloedering		
Verkeersoverlast		
Sociale overlast		
Milieuoverlast		
Veiligheidsbeleving		
Rapportcijfer veiligheid woonbuurt		
Voelt zich wel eens onveilig		
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt		
Idee van veel criminaliteit in eigen buurt		
Heeft zich gediscrimineerd gevoeld		
Persoonlijke weerbaarheid		
Slachtofferschap		
Slachtofferschap geweldsdelicten		
Slachtofferschap vermogensdelicten		
Slachtofferschap vandalismedelicten		
Slachtofferschap online criminaliteit		
Burgers en politie		
Contact met politie		
Oordeel zichtbaarheid politie in uw buurt		
Oordeel functioneren politie in uw buurt		
Oordeel functioneren politie in het algemeen		
Preventie		
Aantal preventieve maatregelen (gedrag)		
Aantal preventieve maatregelen (thuis)		
Aantal preventieve maatregelen (online)		

* Hoe donkerder de kleur, hoe groter de zekerheid dat er sprake is van een significant verschil

Bijlage 3 Bewonersconsultatie vragenlijst

We willen graag weten hoe u aankijkt tegen de veiligheid in uw woonplaats en in uw eigen buurt, en waar de gemeente volgens u meer op moet inzetten.

Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 5 minuten.
Alvast hartelijk dank voor uw deelname!

Controle vraag [progr. niet tonen]

Woont u in de gemeente Dijk en Waard?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Algemeen

1. Als u de veiligheid in uw woonplaats een rapportcijfer zou mogen geven, welk cijfer zou u dan geven?

Een 1 staat voor zeer onveilig en een 10 staat voor zeer veilig.

1 = zeer onveilig t/m 10 = zeer veilig

Weet ik niet/geen antwoord

Wilt u uw antwoord toelichten?

2. Is uw gevoel van veiligheid in uw woonplaats in het afgelopen jaar toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven?

- ☐ Toegenomen
- ☐ Afgenomen
- ☐ Gelijk gebleven
- ☐ Weet ik niet/Geen antwoord

Wilt u uw antwoord toelichten?

Aanpak

3. Vindt u dat de veiligheid in uw buurt moet worden verbeterd?

- ☐ Ja
- ☐ Nee => ga verder naar vraag 5
- ☐ Geen antwoord => ga verder naar vraag 5

4. Welke ideeën heeft u om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

Open vraag

Geen antwoord

5. Aan welke van de volgende veiligheidsonderwerpen moet de gemeente volgens u (meer) aandacht besteden?

Maximaal vijf antwoorden mogelijk. Als u vindt dat de gemeente aandacht aan een ander veiligheidsonderwerp moet besteden, kunt u dat bij 'anders' aangeven.

[Programmeur: Random aanbieden, m.u.v. 'Anders namelijk', 'Geen van bovenstaande onderwerpen' en 'Weet ik niet']

[aankpakken onveiligheid: niet tonen]

- Inbraak in woningen, garages en schuren
- Burengerucht/burenruzies
- Overlast van alcohol- en/of drugsgebruikers op straat
- Drugshandel op straat
- Geluidsoverlast en/of intimiderend/baldadig gedrag van jongeren
- Overlast van verwarde personen
- Vandalisme (vernielingen en graffiti)
- Onderhoud en beheer van de openbare ruimte (wegen, stoepen, grasvelden, speelplaatsen, etc.)
- Gesprekken tussen bewoners en overlastgevende groepen
- Straatintimidatie (nafluiten, nasissen, naropen, achterna lopen)
- Vuurwerkoverlast
- Aanpak van verdachte situaties in mijn buurt. Denk hierbij aan buurtbewoners die dure spullen of auto's bezitten, waarvan je zou verwachten dat ze die niet kunnen betalen, winkels waar (bijna) nooit klanten komen, maar die wel blijven bestaan, woningen, bedrijven of (leegstaande) panden waar drugs worden gemaakt (drugslabs, hennepplantages), onbekende personen en auto's.

[verbeteren veiligheid; programmeur: niet tonen]

- Inrichting van de buurt (verlichting, toegankelijkheid, overzichtelijkheid, etc.)
- Verkeersveiligheid in woonstraten
- Verkeersveiligheid in en om scholen
- De relatie tussen buurtbewoners verbeteren
- Voldoende toezicht op straat van politieagenten en gemeentelijke handhavers (boa's)
- Bewoners betrekken bij leefbaarheid. Denk hierbij aan helpen met het onderhoud van plantsoenen, het schoonhouden van straten en stoepen, helpen bij activiteiten voor buurtbewoners en veiligheid (onderdeel worden van buurtwhatsapp, het deelnemen aan een buurtschouw, bewoners alert maken op verdachte situaties en hoe deze gemeld kunnen worden)
- Bewoners helpen met preventie tegen cybercriminaliteit (zoals hacken, verkoopfraude etc.)

[publiek leiderschap: niet tonen]

- Goed communiceren over ondernomen acties (bij incidenten in de buurt)
- Zorgen voor goede samenwerking tussen instanties
- Goede nazorg bij incidenten
- Anders, namelijk: _____
- Geen van bovenstaande onderwerpen
- Weet ik niet

Persoonlijke kenmerken

Bij het onderzoeken van de veiligheid van de buurt, is het waardevol ook te weten of er verschillen bestaan in de beoordeling van de veiligheid tussen bijvoorbeeld vrouwen of mannen of door jongeren en ouderen. Daarom zijn ook enkele persoonlijke vragen opgenomen. Deze gegevens worden net als de andere gegevens vertrouwelijk verwerkt.

6. Wat is uw geslacht?

- ☐ Man
- ☐ Vrouw
- ☐ Anders
- ☐ Wil niet zeggen

7. Wat is uw leeftijd?

Open vraag

- ☐ Wil niet zeggen

8. In welke wijk of dorpskern woont u?

Voormalige gemeente Heerhugowaard

- ☐ Schrijverswijk
- ☐ Schilderswijk
- ☐ Planetenwijk
- ☐ Bomen-Recreatiewijk
- ☐ Heemradenwijk
- ☐ Edelstenenwijk
- ☐ Stadshart (incl. Stationsgebied)
- ☐ Molenwijk
- ☐ Rivierenwijk
- ☐ Butterhuizen
- ☐ Oostertocht
- ☐ Zuidwijk
- ☐ Stad van de Zon
- ☐ De Noord / buitengebied Noord
- ☐ De Draai
- ☐ Broekhorn
- ☐ 't Kruis / buitengebied Zuid
- ☐ Bedrijventerrein
- ☐ Weet ik niet

Voormalige gemeente Langedijk

- ☐ Broek op Langedijk
- ☐ Noord – Scharwoude
- ☐ Oudkarspel
- ☐ Sint Pancras
- ☐ Zuid- Scharwoude
- ☐ Koedijk

Bijlage 4 Responsoverzicht bewonersconsultatie

Wijk	Aantal	Percentage
Heerhugowaard	301	65
Schrijverswijk	14	3,0
Schilderswijk	21	4,6
Planetenwijk	10	2,2
Bomen - Recreatiewijk	25	5,4
Heemradenwijk	10	2,2
Edelstenenwijk	25	5,4
Stadshart (incl. Stationsgebied)	17	3,7
Molenwijk	23	5,0
Rivierenwijk	15	3,3
Butterhuizen	16	3,5
Oostertocht	27	5,9
Zuidwijk	27	5,9
Stad van de Zon	30	6,5
De Noord / buitengebied Noord	13	2,8
De Draai	9	2,0
Broekhorn	12	2,6
't Kruis / buitengebied Zuid	5	1,1
Bedrijventerrein	2	0,4
Langedijk	154	33
Broek op Langedijk	49	10,6
Noord – Scharwoude	29	6,3
Oudkarspel	17	3,7
Sint Pancras	16	3,5
Zuid - Scharwoude	43	9,3
Weet ik niet	6	1,3
Total	461	100,0

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl